

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ETYKI

Zintegrowany program wymagań dla grupy mieszanej (Klasy III, IV i V)

Rozdział I: Świat wartości i drogowskazy moralne

Zakres merytoryczny: Czym jest etyka, wartości i normy moralne, dobro i zło, moralna ocena czynu, niezbywalna godność ludzka jako cecha wspólna wszystkich ludzi.

Cel metodyczny: Wypracowanie u uczniów umiejętności elementarnej analizy czynów moralnych z uwzględnieniem intencji, sprawcy i skutków oraz uświadomienie pojęcia godności osobowej

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- wymieniam podstawowe wartości moralne, o których rozmawiamy (np. dobro, szacunek, pomoc) - podaję proste przykłady dobrych i złych zachowań z życia codziennego lub bajek - rozpoznaję i wskazuję sytuacje, w których komuś dzieje się krzywda
Ocena Dostateczna (3) Poziom Rozumienia	- wyjaśniam własnymi słowami, czym różni się działanie dobre od złego i dlaczego to pierwsze jest wartościowe - opisuję pojęcie ludzkiej godności jako cechy, którą posiada każdy człowiek bez wyjątku - tłumaczę proste pojęcie normy (zasady) jako drogowskazu postępowania
Ocena Dobra (4) Poziom Zastosowania	- analizuję i opisuję moralne zachowanie bohatera literackiego lub filmowego, wskazując motyw i skutek jego czynu - stosuję w codziennych wypowiedziach zwroty wyrażające szacunek do godności własnej i innych osób - podaję merytoryczne powody, dla których warto przestrzegać zasad we wspólnocie
Ocena Bardzo Dobra (5) Poziom Analizy i Integracji	- precyzyjnie analizuję dylematy moralne bohaterów, odróżniając intencję działania od jego ostatecznych konsekwencji - uzasadniam, dlaczego godność ludzka stanowi podstawę tworzenia zasad moralnych i praw człowieka - wyjaśniam różnicę pomiędzy dążeniem do doraźnej przyjemności a budowaniem trwałego szczęścia
Ocena Celująca (6) Poziom Tworzenia	- samodzielnie formułuję spójne i dojrzałe sądy moralne na podstawie trudnych tekstów kultury i dylematów społecznych - tworzę autorskie interpretacje bajek moralnych (np. 'Nowe szaty cesarza'), wskazując na nieoczywiste postawy postaci

- inicjuję dyskusje klasowe na temat uniwersalności zasad moralnych i praw człowieka

C. Perspektywa Nauczyciela (Metodyka & BHP weryfikacji):

Zalecana weryfikacja: Wspólne czytanie bajki etycznej (np. 'Nowe szaty cesarza') połączone z mapowaniem pojęć (intencja, czyn, skutek) na tablicy.

BHP weryfikacji: Podczas dyskusji i oceniania wypowiedzi całkowicie oddzielamy poglądy od oceny. Uczeń ma prawo do własnej opinii – ocenie podlega wyłącznie merytoryczna umiejętność jej uargumentowania, a nie sama treść przekonań.

* * *

Rozdział II: Poznaję siebie, swoje zalety i asertywność

Zakres merytoryczny: Autoprezentacja, mocne strony, talenty, wady i zalety, obowiązki wobec siebie (edukacja, zdrowie), asertywne wyznaczanie granic w relacjach, unikanie uzależnień.

Cel metodyczny: Budowanie poczucia własnej wartości, autonomii moralnej, asertywności oraz wdrażanie nawyków dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- wymieniam kilka swoich mocnych stron, talentów lub zainteresowań - wskazuję podstawowe wady i zalety charakteru u ludzi na przykładach - nazywam podstawowe emocje, których doświadczam w trudnych sytuacjach
Ocena Dostateczna (3) Poziom Rozumienia	- opisuję własnymi słowami swoje obowiązki jako ucznia i członka rodziny - wyjaśniam, dlaczego ważne jest rozwijanie zalet i ciągła praca nad eliminowaniem wad - opisuję różnicę między zachowaniem asertywnym a uległym lub agresywnym
Ocena Dobra (4) Poziom Zastosowania	- podaję przykłady działań, które są wyrazem realnej troski o moje zdrowie fizyczne i psychiczne oraz higienę cyfrową - stosuję w praktyce proste strategie radzenia sobie ze stresem lub porażką szkolną - formułuję asertywny komunikat typu 'JA' w sytuacji, gdy ktoś narusza moje granice
Ocena Bardzo Dobra (5) Poziom Analizy i Integracji	- analizuję wpływ nadmiernego korzystania z technologii i gier na moje zdrowie, relacje rówieśnicze i samopoczucie - uzasadniam konieczność dbania o własny rozwój i asertywne odmawianie w sytuacjach ryzykownych (np. namawianie do złego)

- potrafię przeanalizować i zintegrować wiedzę o swoich zaletach, tworząc plan pracy nad własnym charakterem

Ocena Celująca (6)
Poziom Tworzenia

- samodzielnie projektuję i prezentuję długofalowy osobisty plan samorozwoju i dbania o dobrostan emocjonalny
- potrafię kreatywnie przekształcać sytuacje stresowe i porażki w konstruktywne wnioski do dalszego działania i wspieram w tym rówieśników
- tworzę i wdrażam w klasie zasady bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych

Zalecana weryfikacja: Zajęcia warsztatowe 'Moje Supermoce' (tworzenie asocjogramów) oraz odgrywanie scenek asertywnej odmowy (komunikat typu 'JA').

BHP weryfikacji: Nauczyciel dba o to, by ćwiczenia asertywności odbywały się w atmosferze całkowitego zaufania i bezpieczeństwa. Nigdy nie zmuszamy uczniów do ujawniania intymnych przeżyć na forum.

* * *

Rozdział III: Ja wśród ludzi – rodzina, przyjaźń i życzliwość

Zakres merytoryczny: Wartość rodziny, wdzięczność, miłość i jej rodzaje, prawdziwa przyjaźń a znajomość, życzliwość, szacunek dla osób starszych, chorych i potrzebujących pomocy.

Cel metodyczny: Rozwijanie empatii, wrażliwości społecznej, postawy altruizmu oraz gotowości do niesienia bezinteresownej pomocy potrzebującym.

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- nazywam członków najbliższej rodziny oraz określam ich znaczenie dla mnie - wskazuję proste przejawy przyjaźni i życzliwości w grupie rówieśniczej - wymieniam osoby w moim otoczeniu, którym należy się szczególny szacunek i pomoc
Ocena Dostateczna (3) Poziom Rozumienia	- wyjaśniam, na czym polega różnica między prawdziwym przyjacielem a zwykłym znajomym - opisuję, czym jest miłość, przyjaźń, życzliwość, wdzięczność i tolerancja - tłumaczę, dlaczego rodzina i bliscy są dla nas dobrem wspólnym, które należy chronić
Ocena Dobra (4) Poziom Zastosowania	- podaję konkretne przykłady okazywania szacunku, pomocy i wyrozumiałości seniorom, osobom chorym lub słabszym - podejmuję konkretne, codzienne działania pomocowe na rzecz mojej rodziny i przyjaciół

- wchodzę w relacje z innymi osobami, szanując ich odmienność i akceptując różnice kulturowe

Ocena Bardzo Dobra (5)
Poziom Analizy i Integracji

- analizuję zachowania rówieśników w kontekście 'dobrych' i 'złych' przyjaźni na podstawie literatury i własnych doświadczeń
- uzasadniam moralną wartość bezinteresowności, wolontariatu oraz współczucia jako fundamentów zdrowych relacji społecznych
- opisuję i charakteryzuję różne rodzaje miłości (rodzicielska, braterska, przyjacielska) oraz ich przejawy

Ocena Celująca (6)
Poziom Tworzenia

- samodzielnie planuję, organizuję i koordynuję w klasie lub szkole miniprzedsiewzięcie charytatywne lub wolontariackie (np. pomoc seniorom, schronisku)
- piszę autorską bajkę lub list do przyjaciela, głęboko interpretując istotę lojalności i wzajemnego zaufania
- dokonuję dojrzałej oceny trudnych dylematów w relacjach międzyludzkich, proponując konstruktywne rozwiązania oparte na empatii

Zalecana weryfikacja: Metoda bajki etycznej (np. fragmenty 'Małego Księcia' o oswajaniu) połączona z realizacją projektu społecznego 'Tydzień dobrych uczynków'.

BHP weryfikacji: Dbamy o to, aby przykłady rodzinne były sformułowane w sposób inkluzywny. Szanujemy różnorodność struktur rodzinnych naszych uczniów, unikając narzucania jednego sztywnego modelu.

* * *

Rozdział IV: Moja klasa i szkoła jako wspólnoty

Zakres merytoryczny: Klasa jako wspólnota, współtworzenie kontraktu klasowego, zasady fair play w nauce i zabawie, prawa człowieka i prawa dziecka, godzenie praw z obowiązkami.

Cel metodyczny: Kształtowanie postaw obywatelskich, dbałości o dobro wspólne, poszanowania praw innych oraz wdrażanie zasad uczciwości i współpracy (fair play).

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- wymieniam podstawowe zasady obowiązujące w naszej klasie i szkole - wskazuję proste przykłady moich praw i obowiązków jako ucznia - rozpoznaję sytuacje na boisku szkolnym, które łamią zasadę fair play
Ocena Dostateczna (3) Poziom Rozumienia	- wyjaśniam, dlaczego klasa szkolna jest wspólnotą i co to oznacza w codziennym życiu - opisuję swoimi słowami zasady fair play i ich znaczenie w grach, zabawie i nauce

- tłumaczę, że prawa człowieka i dziecka należą się każdemu bez względu na wiek, płeć czy pochodzenie

Ocena Dobra (4)
Poziom Zastosowania

- aktywnie uczestniczę we współtworzeniu i modyfikowaniu kontraktu klasowego, negocjując zasady współpracy
- stosuję zasady fair play w codziennych grach zespołowych oraz przy pracach grupowych w klasie
- potrafię wskazać i objaśnić konkretne przykłady moich praw w odniesieniu do codziennego życia

Ocena Bardzo Dobra (5)
Poziom Analizy i Integracji

- analizuję sytuacje łamania praw dziecka na świecie, wykazując się empatią i zrozumieniem problemów rówieśników w biednych regionach
- uzasadniam konieczność harmonijnego łączenia przysługujących mi praw z rzetelnym wypełnianiem moich obowiązków
- opisuję strukturę i wartość demokratycznego podejmowania decyzji w grupie rówieśniczej (np. wybór samorządu klasowego)

Ocena Celująca (6)
Poziom Tworzenia

- samodzielnie opracowuję i prezentuję projekt edukacyjny poświęcony prawom dziecka na świecie, proponując realne formy wsparcia rówieśników
- tworzę autorski kodeks etyczny młodego obywatela szkoły i skutecznie zachęcam klasę do jego przestrzegania
- koordynuję proces rozwiązywania problemów i podziału ról w trudnych projektach grupowych, dbając o zasady sprawiedliwości i równości

Zalecana weryfikacja: Tworzenie kontraktu klasowego na początku roku metodą burzy mózgów i dyskusji w kręgu, połączone z symulacją klasowej rady.

BHP weryfikacji: Nigdy nie dopuszczamy do sytuacji, w której uczeń jest piętnowany za złamanie zasady kontraktu klasowego na lekcjach etyki. Kontrakt ma charakter wspierający, a błąd jest lekcją.

* * *

Rozdział V: Trudne sytuacje i sztuka dialogu

Zakres merytoryczny: Wartość prawdy, kłamstwo i jego konsekwencje (krzywdzenie innych), konflikty i ich przyczyny, strategie rozwiązywania sporów bez przemocy, mediacja rówieśnicza.

Cel metodyczny: Kształtowanie postaw prawdomówności, umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów, opanowanie podstaw mediacji i asertywnego reagowania na przemoc.

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- wskazuję kłamstwo jako zachowanie negatywne i podaję jego proste przykłady - wymieniam najczęstsze powody, przez które dochodzi do kłótni w klasie

lub domu

- rozpoznaję przejawy przemocy fizycznej i słownej w moim otoczeniu

Ocena Dostateczna (3)
Poziom Rozumienia

- wyjaśniam, dlaczego kłamstwo niszczy zaufanie między ludźmi i jakie rodzi konsekwencje dla sprawcy i adresata
- opisuję swoimi słowami, czym jest konflikt i dlaczego przemoc nie jest rozwiązaniem
- wyjaśniam pojęcie mediacji jako sposobu dochodzenia do zgody przy pomocy osoby trzeciej

Ocena Dobra (4)
Poziom Zastosowania

- podaję przykłady i stosuję w praktyce proste sposoby rozwiązywania sporów bez używania agresji słownej i fizycznej
- potrafię odróżnić plotkę i kłamstwo od prawdy i asertywnie reaguję na próby namawiania mnie do obgadywania innych
- odgrywam w parze scenki przedstawiające pokojowe wyjście z trudnej sytuacji konfliktowej

Ocena Bardzo Dobra (5)
Poziom Analizy i Integracji

- szczegółowo analizuję kłamstwo jako przejaw zła moralnego w wymiarze indywidualnym i społecznym (np. fake news, oszustwo)
- uzasadniam wartość i mechanizmy działania trzech strategii rozwiązywania konfliktów (wygrany-wygrany, wygrany-przegraný, przegrany-przegraný)
- potrafię zintegrować wiedzę o emocjach, by przeprowadzić prostą mediację rówieśniczą w roli bezstronnego obserwatora

Ocena Celująca (6)
Poziom Tworzenia

- samodzielnie projektuję wizualną ścieżkę mediacji rówieśniczych ('Kącik mediacji') w klasie i przygotowuję instrukcję dla kolegów
- piszę dojrzały, poprawny esej lub tworzę komiks ukazujący moralną wartość stanięcia w obronie prawdy w trudnej sytuacji społecznej
- opracowuję autorskie scenariusze i prowadzę w klasie miniaturowe warsztaty na temat zapobiegania przemocy słownej i cyberprzemocy

Zalecana weryfikacja: Odgrywanie ról (drama i inscenizacja) przedstawiających konflikty wartości, połączone z dyskusją o konsekwencjach kłamstwa na podstawie wierszy (np. 'O Grzesiu kłamczuchu').

BHP weryfikacji: Podczas odgrywania ról (dramy) uważnie obsadzamy postacie negatywne. Nigdy nie wcielamy ucznia o słabszej pozycji rówieśniczej w postać kłamcy czy agresora. Tę rolę może odegrać nauczyciel.

* * *

Rozdział VI: Moje otoczenie, ekologia i prawa zwierząt

Zakres merytoryczny: Wartość przyrody, mądre korzystanie z jej zasobów, postawy proekologiczne, ochrona środowiska jako odpowiedzialność moralna, niekrzywdzenie zwierząt i ich prawa.

Cel metodyczny: Kształtowanie empatii i szacunku dla istot żywych, dbałości o ekologię, postaw proekologicznych oraz budowanie odpowiedzialności za planetę.

A. Perspektywa Ucznia – Wymagania „JA”:

Poziom Oceny / Taksonomia	Oczekiwane umiejętności w języku „JA” (Uczeń potrafi...)
Ocena Dopuszczająca (2) Poziom Zapamiętywania	- wymieniam podstawowe zasady ochrony przyrody w moim najbliższym otoczeniu (np. segregacja śmieci, oszczędzanie wody) - wskazuję przykłady mądrego i niszczącego korzystania z darów natury - nazywam podstawowe prawa zwierząt i rozumiem, że nie wolno ich krzywdzić
Ocena Dostateczna (3) Poziom Rozumienia	- wyjaśniam, dlaczego przyroda jest dobrem wspólnym, które musimy chronić dla przyszłych pokoleń - opisuję swoimi słowami moralny obowiązek dbania o zwierzęta domowe i dzikie - tłumaczę sens postaw proekologicznych na podstawie bajek lub filmów (np. 'Wall-e')
Ocena Dobra (4) Poziom Zastosowania	- podaję konkretne przykłady mądrego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów przyrody w moim domu i klasie - aktywnie angażuję się w klasowe akcje proekologiczne (np. sprzątanie świata, sadzenie roślin) - opisuję warunki konieczne do godnego rozwoju i opieki nad moim zwierzątkiem domowym
Ocena Bardzo Dobra (5) Poziom Analizy i Integracji	- analizuję pozytywne i negatywne skutki działalności człowieka na lokalne środowisko przyrodnicze - uzasadniam moralną odpowiedzialność człowieka za ochronę bioróżnorodności i godne traktowanie zwierząt (odniesienie do książki 'Zwierzokracja') - potrafię powiązać zasady ekologii z pojęciem umiaru i oszczędności w życiu codziennym
Ocena Celująca (6) Poziom Tworzenia	- samodzielnie opracowuję i prezentuję na forum szkoły autorski projekt kampanii proekologicznej (np. 'Drugie życie przedmiotów' - recykling) - piszę spójny tekst argumentujący na rzecz tezy, że zwierzęta posiadają swoje niezbywalne prawa i jesteśmy za nie moralnie odpowiedzialni - projektuję szkolną ścieżkę edukacyjno-przyrodniczą lub inicjuję zbiórkę na rzecz lokalnego schroniska dla zwierząt

Zalecana weryfikacja: Metoda projektu 'Drugie życie przedmiotów' (tworzenie zabawek z odpadów) oraz analiza fragmentów książki 'Zwierzokracja' połączona ze zbiórką darów dla zwierząt.

BHP weryfikacji: Zajęcia ekologiczne prowadzimy bez budowania poczucia winy czy lęku klimatycznego. Kładziemy nacisk na sprawczość i realne, proste, codzienne działania, które uczeń może sam wykonać.

Jabłomska

Zasady oceniania na lekcjach etyki w klasach 4-8

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - prace pisemne
 - prace projektowe w grupach,
 - prace plastyczne
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - prace przechowywane w szkole: prace plastyczne, projektowe
 - wklejki do zeszytu, do podpisu dla rodziców: prace pisemne
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - starał się być aktywny,

Podpis nauczyciela

Jaworsko-

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS V

opracowane na podstawie wymagań programu „NOWE Słowa na start! Klasa 5”, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024.

Wymagania zostały ujęte w obszary umiejętności i sformułowane za pomocą konkretnych, obserwowalnych i możliwych do sprawdzenia działań ucznia. Poziomy uporządkowano od prostszych do bardziej złożonych zgodnie z zasadą, że wymagania na ocenę wyższą obejmują także wymagania z poziomów niższych. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia, a nie jego zachowanie, zaangażowanie ani cechy osobowości.

Umiejętność / Obszar	Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Czytanie i odbiór tekstu	Wskazuje bohaterów, miejsce i czas wydarzeń; odtwarza najważniejsze zdarzenia; wyszukuje podaną informację; czyta głośno krótki tekst.	Przedstawia bohaterów i wydarzenia; określa temat tekstu; wyszukuje informacje istotne dla prostego zadania; czyta wyraźnie i ze zrozumieniem.	Porządkuje informacje z tekstu; określa narratora i przyczyny zachowań bohaterów; formułuje wnioski i popiera je przykładami z utworu.	Analizuje zależności między wydarzeniami, motywami i skutkami działań; interpretuje wybrane fragmenty; uzasadnia własne stanowisko odwołaniem do tekstu.	Samodzielnie ocenia sposób przedstawienia problemu; porównuje informacje z różnych fragmentów i tworzy pogłębioną logicznie uzasadnioną interpretację.
Utwór poetycki i język artystyczny	Rozpoznaje wiersz; wskazuje wers, strofę i rymy; nazywa podstawowe uczucia oraz nastroj; odnajduje porównanie i epitet.	Określa temat wiersza i podmiot liryczny; wskazuje poznane środki stylistyczne oraz wyjaśnia ich dosłowne znaczenie.	Wyjaśnia funkcję porównań, epitetów i innych poznanych środków; interpretuje uczucia osoby mówiącej i znaczenie niedosłownych sformułowań.	Analizuje wpływ środków stylistycznych, nastroju, rytmu i sposobu wypowiedzi na sens utworu; uzasadnia interpretację przykładami.	Tworzy samodzielną interpretację wiersza, porównuje różne możliwe odczytania i świadomie wykorzystuje środki artystyczne we własnej wypowiedzi.
Lektury, bohater i wartości	Wymienia najważniejszych bohaterów i wydarzenia	Opisuje relacje między bohaterami; wskazuje przyczyny konfliktów	Uzasadnia cechy bohaterów przykładami; wyjaśnia ich motywy	Analizuje przemianę bohatera, konsekwencje jego wyborów i rolę	Interpretuje problematykę lektury w szerszym kontekście; ocenia postawy

	poznanych lektur; wskazuje podstawowe cechy postaci i wartości wynikające wprost z tekstu.	i zmian w ich zachowaniu; nazywa wartości ważne dla postaci.	i ocenia wybrane decyzje; porównuje postawy postaci z różnych utworów.	wartości w przebiegu zdarzeń; formułuje ocenę popartą argumentami.	bohaterów z różnych perspektyw i uzasadnia własną hierarchię wartości.
Teksty kultury, film i media	Opisuje podstawowe elementy obrazu; rozpoznaje film, prasę, radio i internet jako źródła przekazu; wskazuje podstawowe elementy filmu.	Opisuje pierwszy i drugi plan, kolorystykę i nastrój obrazu; rozpoznaje podstawowe gatunki filmowe i elementy pracy filmowców.	Porównuje sposób przedstawienia tematu w tekście, obrazie i filmie; wyjaśnia funkcję wybranych środków filmowych i medialnych.	Analizuje kompozycję obrazu lub filmu i jej wpływ na odbiór; ocenia sposób przekazywania informacji w prasie, radiu, reklamie i internecie.	Samodzielnie porównuje różne teksty kultury i media, ocenia ich środki oddziaływania oraz tworzy własną koncepcję krótkiego przekazu medialnego.
Komunikacja, internet i wypowiedź ustna	Przekazuje prostą informację; odpowiada na pytania; stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe; rozpoznaje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.	Dobiera sposób wypowiedzi do rozmówcy i sytuacji; przedstawia własne zdanie; rozpoznaje podstawowe zasady komunikacji w internecie.	Formułuje spójną wypowiedź ustną; podaje argument i przykład; stosuje zasady kulturalnej komunikacji i rozpoznaje właściwe zachowania językowe w sieci.	Uzasadnia stanowisko, reaguje na argumenty rozmówcy i świadomie dobiera środki językowe; ocenia wiarygodność i kulturę komunikatów medialnych.	Prowadzi uporządkowaną rozmowę lub krótką prezentację; ocenia skuteczność różnych sposobów komunikowania się i dostosowuje wypowiedź do odbiorcy oraz medium.
Formy wypowiedzi pisemnej	Rozpoznaje opowiadanie, e-mail, sprawozdanie i dedykację; uzupełnia brakujące elementy według wzoru; zapisuje kilka zdań w logicznej kolejności.	Redaguje prosty e-mail, dedykację, sprawozdanie i opowiadanie; stosuje podstawowy układ formy, akapity i prosty dialog.	Tworzy spójne opowiadanie z dialogiem oraz sprawozdanie z wydarzenia; dobiera informacje do celu i adresata; stosuje trójdzielną kompozycję.	Redaguje rozbudowaną wypowiedź zgodną z cechami formy; świadomie wykorzystuje dialog, opis, akapity i różnicowane słownictwo; zachowuje poprawność językową.	Tworzy oryginalny i dopracowany tekst, celowo modyfikując narrację, kolejność informacji i środki językowe dla osiągnięcia zamierzonego efektu.
Fonetyka i budowa wyrazu	Rozróżnia głoskę, literę i sylabę; wskazuje samogłoski i spółgłoski; dzieli proste wyrazy	Określa liczbę głosek, liter i sylab; rozróżnia głoski miękkie i twarde; zapisuje typowe wyrazy	Analizuje budowę głoskową wyrazu; poprawnie rozpoznaje i zapisuje spółgłoski	Samodzielnie analizuje trudniejsze przykłady i wyjaśnia, jak niepoprawny zapis	Tworzy i analizuje przykłady ilustrujące poznane zjawiska fonetyczne oraz wykorzystuje wiedzę

	na sylaby.	z oznaczeniem miękkości.	miękkie i twarde; wyjaśnienia typowe rozbieżności między wymową a zapisem.	może zmienić znaczenie lub utrudnić komunikację.	o głoskach w poprawnej wymowie i pisowni.
Czasownik	Rozpoznaje czasownik; wskazuje formy osobowe i bezokolicznik; określa osobę, liczbę i czas w prostych przykładach.	Rozróżnia formy osobowe i nieosobowe; odmienia czasownik przez osoby i liczby; rozpoznaje podstawowe tryby.	Stosuje właściwe formy czasownika w różnych czasach i trybach; poprawnie zapisuje formy z cząstką „by”.	Analizuje formę gramatyczną czasownika i świadomie doбира czas, tryb i osobę do celu wypowiedzi; poprawia błędne formy.	Przekształca formy czasowników dla uzyskania określonego efektu stylistycznego i uzasadnia wybór formy w trudniejszych przykładach.
Pozostałe części mowy	Rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki, przymimek i spójnik; podaje podstawowe pytania części odmiennych.	Określa podstawowe kategorie gramatyczne rzeczownika i przymiotnika; rozpoznaje liczebniki; stopniuje regularne przymiotniki i przysłówki.	Stosuje poprawne formy rzeczowników, przymiotników i liczebników; rozróżnia funkcje przymków i spójników; wykorzystuje stopniowanie w kontekście.	Analizuje formy gramatyczne części mowy w zdaniu i poprawia błędy odmiany oraz stopniowania; świadomie doбира wyrazy dla uniknięcia powtórzeń.	Swobodnie przekształca formy i doбира części mowy do celu wypowiedzi; uzasadnia rozwiązania gramatyczne w nietypowych przykładach.
Zdanie i składnia	Rozpoznaje wypowiedzenie; wskazuje podmiot i orzeczenie; odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego w prostych przykładach.	Wskazuje przydawkę i dopełnienie w typowych zdaniach; rozpoznaje podstawowe związki wyrazowe i typy wypowiedzeń.	Analizuje związki między wyrazami; tworzy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie według podanego schematu.	Przekształca i rozbudowuje zdania; poprawnie łączy wypowiedzenia składowe i wyjaśnia funkcję części zdania w przekazywaniu informacji.	Tworzy różnicowane składniowo wypowiedzi i świadomie modyfikuje ich budowę, aby uzyskać precyzję, spójność i określony efekt stylistyczny.
Ortografia i interpunkcja	Stosuje podstawowe reguły pisowni ó/u, rz/ż, ch/h, ą/ę oraz wielkiej litery; rozpoznaje najczęstsze znaki interpunkcyjne.	Poprawnie zapisuje typowe wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami; stosuje kropkę, przecinek, dwukropki, wielokropki	Uzasadnia pisownię wyrazami pokrewnymi lub regułą; poprawnie zapisuje „nie” z poznanymi częściami mowy; stosuje przecinek	Poprawia błędy w dłuższym tekście; wyjaśnia funkcję znaków interpunkcyjnych i samodzielnie stosuje poznane reguły	Tworzy poprawny ortograficznie i interpunkcyjnie tekst o różnicowanej budowie; samodzielnie rozstrzyga wątpliwości i uzasadnia

		i znaki dialogu w prostych przykładach.	w zdaniu złożonym.	w wypowiedzi.	zapis.
Kultura, historia i mitologia	Rozpoznaje podstawowe postacie i wydarzenia z poznanych tekstów historycznych i mitologicznych; wskazuje polskie święta i tradycje omawiane na lekcjach.	Opowiada o wybranych mitach, legendach, wydarzeniach i zwyczajach; wskazuje ich podstawowe znaczenie dla bohaterów i wspólnoty.	Łączy motywy historyczne i mitologiczne z poznanymi utworami; wyjaśnia znaczenie wybranych frazeologizmów i symboli kulturowych.	Porównuje różne sposoby przedstawiania historii, tradycji i mitu; interpretuje znaczenie symboli oraz odniesień kulturowych w tekście.	Samodzielnie wykorzystuje konteksty historyczne i mitologiczne do interpretacji tekstów oraz tworzy wypowiedź łączącą informacje z różnych źródeł kultury.
Źródła informacji i praca ze słownikami	Odnajduje wskazane hasło w słowniku, encyklopedii lub prostym źródle internetowym; wskazuje autora i tytuł materiału.	Wyszukuje potrzebne informacje w encyklopedii, słowniku i internecie; porządkuje je w prostej notatce.	Łączy informacje z kilku źródeł; wybiera dane istotne dla zadania i korzysta z nich podczas tworzenia wypowiedzi.	Porównuje informacje, ocenia ich przydatność i podstawową wiarygodność; wskazuje źródła wykorzystanych danych.	Samodzielnie planuje wyszukiwanie, ocenia wiarygodność i użyteczność źródeł oraz tworzy uporządkowane opracowanie z jasnym wskazaniem materiałów.

Alcja Gondrek - Saura

Zasady oceniania na lekcjach języka polskiego w klasie piątej

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ prace klasowe, sprawdziany literackie i gramatyczne;
 - ✓ dyktanda i ćwiczenia ortograficzne, interpunkcyjne;
 - ✓ testy (również ze znajomości lektury);
 - ✓ kartkówki (maksymalnie z trzech ostatnich lekcji lub materiału określonego przez nauczyciela);
 - ✓ kartkówki z czytania ze zrozumieniem, środków stylistycznych;
 - ✓ dłuższe i krótkie formy wypowiedzi pisemnej;
 - ✓ odpowiedzi ustne;
 - ✓ praca na lekcji, w tym praca z lekturą;
 - ✓ zadania (w zeszycie ćwiczeń, zeszycie przedmiotowym);
 - ✓ notatka, notatka graficzna, plakat, prezentacja;
 - ✓ aktywność pozalekcyjna (zadania dodatkowe, udział w konkursach przedmiotowych).
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: prace pisemne (oprócz tych wykonywanych w zeszycie przedmiotowym i zeszycie ćwiczeń) przechowywane są przez nauczyciela w teczce ucznia, do wglądu ucznia i rodzica.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ nie opuścił zajęć przedmiotowych bez usprawiedliwienia;
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ w terminie przystąpił do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów;
 - ✓ na bieżąco korzystał z możliwości poprawy oceny niekorzystnej.

Olivia Gondek-Sawa

WYMAGANIA EDUKACYJNE
JĘZYK ANGIELSKI
Klasy V-VIII
(wariant II.1 podstawy programowej)

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Radawnicy

Realizowany program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla drugiego etapu edukacyjnego zgodny z podstawą programową obowiązującą od 1 września 2024 r., autorzy: Ewa Piotrowska, Tomasz Szyber, Katarzyna Komarnicka

- **Rozwój kompetencji ma charakter ciągły i spiralny.**
- Wymagania dla każdej oceny odnoszą się do tego samego pełnego zakresu tematów i środków językowych, natomiast różnią się stopniem samodzielności, poprawności, płynności i skuteczności wykonania.
- **Klasyfikacja to nie mechaniczna średnia:** Ocena śródroczna i roczna określa stopień spełnienia wymagań edukacyjnych na koniec danego okresu. Zakazane jest stosowanie średniej arytmetycznej lub ważonej z ocen bieżących ani mechaniczne zliczanie punktów. Liczy się rzeczywisty, ostatecznie osiągnięty przez ucznia poziom kompetencji na koniec procesu uczenia się.
- **Poprawa ocen jako naturalny element nauki:** Poprawa jest prawem ucznia i integralną częścią procesu dydaktycznego, pozwalającą dojść do wymaganego poziomu. W przypadku poprawy bierze się pod uwagę najwyższy, aktualny stopień opanowania wymagań - wcześniejsze niepowodzenia nie wpływają na obniżenie oceny końcowej.
- **Indywidualizacja i dostosowanie wymagań:** Nauczyciel ma obowiązek dostosowania metod, form, tempa oraz warunków pracy do indywidualnych potrzeb uczniów (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, na podstawie opinii lub orzeczeń). Dostosowanie oznacza modyfikację drogi dojścia do celu, a nie obniżenie wymagań merytorycznych podstawy programowej.
- **Priorytet skutecznej komunikacji:** Nadrzędnym celem kształcenia językowego jest sprawne porozumiewanie się w języku obcym. W związku z tym poprawność językowa, gramatyczna czy fonetyczna jest oceniana przede wszystkim w takim zakresie, w jakim warunkuje ona zrozumiałość komunikatu i realizację celu komunikacyjnego.

Obszar podstawy programowej	Ocena 2 (Dopuszczający)	Ocena 3 (Dostateczny)	Ocena 4 (Dobry)	Ocena 5 (Bardzo dobry)	Ocena 6 (Celujący)
Znajomość środków językowych	Z wyrażnym wsparciem rozpoznaje i stosuje część podstawowego słownictwa oraz najprostszych struktur; buduje pojedyncze komunikaty według wzoru, przy czym	W znanych i przewidywalnych zadaniach posługuje się podstawowym zasobem środków językowych; tworzy proste zdania, korzystając w razie potrzeby z przykładu, słownika lub banku słów.	Samodzielnie posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, fonetycznych) w typowych	Posługuje się środkami językowymi dość precyzyjnie i elastycznie, także w częściowo nowym kontekście; samodzielnie sprawdza zapis, poprawia typowe	Samodzielnie i świadomie łączy poznane środki językowe w nowych zadaniach; zachowuje wysoką zrozumiałość, trafnie dokonuje autokorekty i potrafi wyjaśnić wybór określonej formy.

	błędy często ograniczają zrozumiałość.		sytuacjach życia codziennego.	błędy i dobiera formy adekwatnie do celu.	
Rozumienie wypowiedzi (ustnych i pisemnych)	Z pomocą rozpoznaje temat i pojedyncze informacje w krótkich, prostych wypowiedziach ustnych i pisemnych: potrzebuje powtórzeń lub wsparcia wizualnego.	W znanym kontekście rozumie ogólny sens krótkich, prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz wyszukuje bezpośrednio podane informacje; może potrzebować pytań naprowadzających.	Samodzielnie rozumie krótkie, proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie oraz proste wypowiedzi pisemne: określa główną myśl, kontekst, intencję oraz znajduje potrzebne informacje.	Łączy informacje z kilku fragmentów, rozpoznaje intencję nadawcy lub prosty związek między informacjami; rozumie materiał mimo pojedynczych nieznanych elementów.	Samodzielnie dobiera sposób słuchania lub czytania i rozumie materiał o mniej przewidywalnej strukturze; weryfikuje swoje wnioski i wskazuje informacje, na których opiera odpowiedź.
Tworzenie wypowiedzi (ustnych i pisemnych)	Z pomocą tworzy pojedyncze zdania lub fragmenty wypowiedzi; korzysta z modelu, planu lub banku słów; wypowiedź może być niepełna i niespójna.	W znanej sytuacji tworzy krótki komunikat ustny lub pisemny według poznanego schematu; przekazuje podstawowe informacje, choć może wymagać wsparcia w spójności lub poprawności.	Samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne na znane tematy (opisy, opowiadania, plany, upodobania, uczucia lub opinie).	Tworzy wypowiedzi bardziej rozwinięte i dostosowane do celu oraz odbiorcy; stosuje odpowiednio środki spójności, poprawia wypowiedź po informacji zwrotnej i zachowuje zrozumiałość.	Samodzielnie planuje, tworzy i redaguje wypowiedź w częściowo nowej sytuacji, zachowując wymaganą formę, spójność i logiczny układ; świadomie dobiera środki i dokonuje autokorekty.
Reagowanie na wypowiedzi (ustne i pisemne)	Z pomocą reaguje na pojedynczym słowem lub	W znanych sytuacjach pyta i odpowiada, stosuje	Samodzielnie uczestniczy w rozmowie i w	Inicjuje, podtrzymuje i kończy rozmowę, uzyskuje i przekazuje	Elastycznie reaguje na zmianę przebiegu rozmowy;

	zwrotem; podejmuje udział w rozmowie po bezpośrednim modelu; potrzebuje częstego powtarzania lub wsparcia.	podstawowe zwroty grzecznościowe oraz realizuje prostą funkcję komunikacyjną; podtrzymuje krótką wymianę ról.	typowych, przewidywalnych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej (ustnie lub pisemnie).	informacje oraz wyraża opinie, stosując proste strategie naprawcze w częściowo nowej sytuacji.	doprecyzowuje, parafrazuje, sprawdza zrozumienie oraz dobiera formy grzecznościowe i sposób wypowiedzi do odbiorcy i celu.
Przetwarzanie wypowiedzi	Z pomocą wybiera i przekazuje pojedynczą informację z prostych przekazów; potrzebuje wskazania najważniejszego elementu, gotowego wzoru lub pytań prowadzonych krok po kroku.	W znanym zadaniu zmienia formę krótkiego przekazu (np. uzupełnia tabelę, przekazuje prostą informację innymi słowami lub w drugim języku), korzystając z modelu lub materiałów.	Samodzielnie zmienia formę krótkich i prostych przekazów ustnych lub pisemnych: wybiera najważniejsze informacje i przekazuje je ustnie lub pisemnie bez odtwarzania całego tekstu.	Porządkuje, skraci i parafrazuje informacje, łączy przekaz słowny z wizualnym oraz dostosowuje sposób przekazywania sensu do odbiorcy i zadania.	Samodzielnie i trafnie przekształca przekaz w częściowo nowej sytuacji: wybiera informacje istotne, zachowuje sens, sprawdza zgodność ze źródłem i wyjaśnia użytą strategię.

Zakres treści i zagadnień realizowanych w klasie V

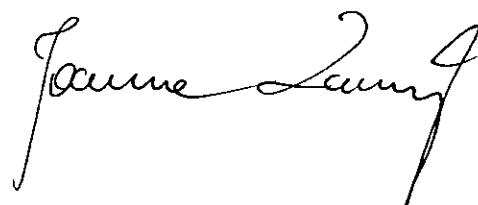
Tematyka (Słownictwo) - Zakres podstawowy II.1	Gramatyka (Środki językowe) - Zakres podstawowy II.1
• Człowiek: dane personalne, członkowie rodziny, cechy charakteru, rzeczy osobiste. • Miejsce zamieszkania: dom, meble i wyposażenie, przybory codzienne. • Edukacja: szkoła, przedmioty, przybory szkolne, oceny, pomieszczenia w szkole. • Życie prywatne: koledzy, formy spędzania wolnego czasu, codzienne czynności, ubrania, dni tygodnia, miesiące. • Żywnienie: artykuły spożywcze, nawyki żywieniowe, posiłki. • Sport: popularne dyscypliny sportowe, sprzęt i obiekty sportowe, uprawianie sportu. • Podróżowanie i turystyka: kraje i kontynenty, pobyt na biwaku, elementy krajoznawstwa.	• Odmiana czasowników 'be' oraz 'have got' w czasie Present Simple. • Czasownik modalny 'can' (wyrażanie umiejętności i pytania o pozwolenie). • Czas Present Simple (zdania twierdzące, przeczące, pytania z do/does). • Przysłówki częstotliwości (np. always, often, sometimes, never). • Forma dzierżawcza (Saxon Genitive) oraz przymiotniki dzierżawcze (my, your itd.). • Przedimki nieokreślone a/an oraz przyimki miejsca (np. in, on, under). • Czas Present Continuous (twierdzenia, przeczenia, pytania, krótkie odpowiedzi). • Czasownik modalny 'must' oraz 'mustn't' (nakaz i zakaz). • Konstrukcja 'to be going to' do wyrażania planów i intencji. • Liczebniki główne (1-100) i porządkowe (określanie dat). • Czas Past Simple: czasownik 'be' (was/were) oraz formy regularne (końcówka -ed) i podstawowe formy nieregularne czasowników w opowiadaniu o minionym weekendzie i przeszłości.

Joanna L...

**Zasady oceniania na lekcjach języka angielskiego w klasie V
w roku szkolnym 2026/2027**

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ★ sprawdziany/testy
 - ★ kartkówki zapowiedziane i niezapowiedziane
 - ★ odpowiedzi ustne
 - ★ zadania wykonywane indywidualnie, w parach lub grupach
 - ★ karty pracy
 - ★ prace projektowe
 - ★ bieżąca obserwacja postępów ucznia - aktywność i praca na lekcji
 - ★ zadania/testy/projekty wykonywane online
 - ★ udział w konkursach i uroczystościach związanych z językiem angielskim
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ★ dziennik elektroniczny
 - ★ sprawdziany
 - ★ kartkówki
 - ★ prace projektowe
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ★ systematycznie uczestniczył w zajęciach,
 - ★ współpracował z nauczycielem,
 - ★ starał się być aktywny i poprawiać oceny,
 - ★ był przygotowany do zajęć,
 - ★ starał się nadrabiać zaległości w przypadku nieobecności,
 - ★ był obecny na wszystkich zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności (z ewentualnym uzupełnieniem w terminie dodatkowym).

Podpis nauczyciela

TABELE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – JĘZYK NIEMIECKI

KLASA V

Materiały: „Und so weiter EXTRA 1” (rozdziały 4-5) oraz „Und so weiter EXTRA 2” (rozdziały 1-2)
Precyzyjne kryteria oceniania sformułowane w języku „JA”

Rozdział 1: Haustiere (Zwierzęta domowe)

Ocena / Poziom	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) Poziom Zapamiętania	– Rozpoznaję podstawowe zwierzęta domowe (np. Hund, Katze, Hamster, Kaninchen) na ilustracjach. – Wskazuję i nazywam podstawowe kolory zwierząt (np. weiß, schwarz, braun). – Znam odmianę czasownika 'haben' dla osoby 'ich' (np. 'ich habe').
Dostateczny (3) Poziom Rozumienia	– Opisuję swoje zwierzątko domowe prostymi słowami (imię, wiek, kolor, np. 'Mein Hund heißt Ares. Er ist drei Jahre alt. Er ist schwarz.'). – Odmieniam czasownik 'haben' w liczbie pojedynczej. – Rozróżniam rodzajnik określony i nieokreślony w mianowniku.
Dobry (4) Poziom Zastosowania	– Pytam kolegę/koleżankę, czy ma zwierzątko domowe ('Hast du ein Tier?') i odpowiednio reaguję na takie pytanie. – Nazywam cechy charakterystyczne zwierząt za pomocą przymiotników (np. 'klein, groß, wild, zahm'). – Stosuję przeczenie 'kein/keine' w mianowniku (np. 'Ich habe kein Kaninchen').
Bardzo Dobry (5) Poziom Analizy	– Poprawnie i spójnie stosuję odmianę rzeczowników w bierniku (Akkusativ) po czasowniku 'haben' oraz po przeczeniu 'kein/keine' (np. 'Ich habe einen Hund. Ich habe keine Katze'). – Samodzielnie piszę krótki, spójny opis o swoim zwierzątku lub plebiscyt na ulubione zwierzę. – Prawidłowo wymawiam niemiecką głoskę 'ß' (np. 'groß').
Celujący (6) Poziom Tworzenia	– Tworzę samodzielne, autorskie i płynne wypowiedzi ustne i pisemne na temat zwierząt domowych i ich zwyczajów bez podanego wzoru. – Rozumiem i stosuję oznaczenia rodzajów podane w słowniku ('m, n, f'). – Wykonuję i omawiam rozbudowany projekt na temat ochrony zwierząt lub legendy o muzykantach z Bremy.

Rozdział 2: Mein Zimmer (Mój pokój)

Ocena / Poziom	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) Poziom Zapamiętania	– Rozpoznaję i nazywam podstawowe meble w pokoju (Bett, Schrank, Tisch, Stuhl, Regal) na obrazkach. – Rozpoznaję ze słuchu liczebniki główne w zakresie 13–100. – Znam podstawową odmianę czasownika 'sein' w liczbie pojedynczej ('ich bin, du bist, er/sie/es ist').
Dostateczny (3) Poziom Rozumienia	– Nazywam meble w moim pokoju i krótko określám ich cechy za pomocą przymiotnika w roli orzecznika (np. 'Das Bett ist groß. Der Schrank ist braun.'). – Tworzę liczebniki główne od 13 do 100 po niemiecku. – Podaję wiek członków mojej rodziny oraz nazwę i numer ulicy według prostego wzoru.

Dobry (4)
Poziom Zastosowania

- Opisuję zawartość swojego pokoju, określając położenie podstawowych mebli z użyciem prostych przyimków.
- Zadaję pytania ze słówkami pytającymi 'wie alt?', 'was?', 'wo?' i potrafię na nie odpowiedzieć.
- Używam czasownika 'sein' w liczbie pojedynczej i mnogiej.

Bardzo Dobry (5)
Poziom Analizy

- Opisuję wyczerpująco swój pokój (lub pokój marzeń), poprawnie określając liczbę mnogą rzeczowników (mebli).
- Samodzielnie piszę spójny e-mail opisujący mój pokój lub zapraszający kolegę na wizytę.
- Prawidłowo wymawiam niemiecką głoskę 'ä' (np. 'Mädchen').

Celujący (6)
Poziom Tworzenia

- Tworzę płynną, rozwiniętą wypowiedź ustną i pisemną o moim wymarzonej pokoju z użyciem bogatego słownictwa i poprawnych struktur.
- Samodzielnie korzystam ze słownika dwujęzycznego, aby wyszukać nowe słownictwo do opisu domu.
- Przygotowuję i prezentuję autorski projekt wizualny lub makietę wymarzonego pokoju/klasy, swobodnie ją omawiając.

Rozdział 3: Schule (Szkoła)

Ocena / Poziom	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) Poziom Zapamiętania	– Nazywam podstawowe przybory i przedmioty szkolne (np. Buch, Bleistift, Kuli, Heft) oraz dni tygodnia z pomocą rysunków. – Informuję rozmówcę, czego szukam lub czego potrzebuję, mówiąc: „Ich brauche...” lub „Ich suche...”. – Rozpoznaję pytania dotyczące planu lekcji.
Dostateczny (3) Poziom Rozumienia	– Przedstawiam swój plan lekcji na dany dzień po niemiecku. – Wyrażam prostą opinię o nauczycielach i przedmiotach szkolnych (np. „Mathe finde ich toll. Erdkunde finde ich langweilig.”). – Używam zaimków dzierżawczych w mianowniku (Nominativ) dla osób 'ich, du'.
Dobry (4) Poziom Zastosowania	– Zadaję pytania dotyczące planu lekcji i przyborów szkolnych kolegom w klasie i odpowiednio reaguję. – Sprawnie stosuję zaimki dzierżawcze w mianowniku i bierniku w swobodnym dialogu w parach. – Wykonuję i uzupełniam kolejną część książeczki leporello według podanego wzoru.
Bardzo Dobry (5) Poziom Analizy	– Bezbłędnie stosuję odmianę rzeczownika w bierniku po czasownikach 'haben' i 'brauchen' oraz po przeczeniu 'kein/keine' (np. 'Ich brauche einen Bleistift. Ich habe kein Heft'). – Opowiadam wyczerpująco o mojej szkole, planie zajęć, kolegach i nauczycielach w formie spójnej wypowiedzi. – Znam sposób tworzenia rzeczowników złożonych (np. 'Klassenzimmer, Stundenplan').
Celujący (6) Poziom Tworzenia	– Samodzielnie i twórczo redaguję wypowiedź pisemną na forum uczniowskim o mojej wymarzonej szkole. – Wykazuję się szczegółową wiedzą o systemie szkolnictwa w Niemczech (typy szkół) oraz o skali ocen w krajach DACHL. – Wzorowo przygotowuję, prezentuję i omawiam przed klasą projekt leporello „Meine Schule”.

Rozdział 4: Essen und Trinken (Jedzenie i picie)

Ocena / Poziom	Wymagania edukacyjne „JA” (Co potrafię i robię)
Dopuszczający (2) Poziom Zapamiętania	– Nazywam podstawowe artykuły spożywcze oraz wybrane owoce i warzywa na ilustracjach. – Informuję, że jestem głodny ('Ich habe Hunger') lub spragniony ('Ich habe Durst'). – Odmieniam czasownik „essen” w 1. i 2. osobie liczby pojedynczej ('ich esse, du isst').
Dostateczny (3) Poziom Rozumienia	– Składam proste zamówienie w kawiarni szkolnej i pytam o cenę ('Was kostet das?'). – Używam form 'ich möchte, du möchtest' czasownika modalnego 'mögen', aby wyrazić chęć zjedzenia/napicia się czegoś. – Wyrażam swoje podstawowe upodobania kulinarne (np. 'Ich mag Pizza / Ich esse gern Obst').
Dobry (4) Poziom Zastosowania	– Pytam o ceny i podaję je, sprawnie posługując się jednostkami wagi i miary w dialogach sklepowych. – Robię poprawnie listę zakupów, stopniuję przymiotniki regulame i znam nazwy czynności przyrządzania potraw. – Wykonuję i uzupełniam kolejną część książeczki leporello według podanego wzoru.
Bardzo Dobry (5) Poziom Analizy	– Odmieniam czasownik „essen” we wszystkich osobach (koniugacja pełna). – Bezbłędnie stosuję formy 'er/sie möchte, sie möchten' oraz przymiotniki w stopniu wyższym w porównaniach potraw i smaków (np. 'Pizza schmeckt besser als Suppe'). – Prawidłowo wymawiam długą niemiecką głoskę 'o' (np. 'Obst, Brot').
Celujący (6) Poziom Tworzenia	– Samodzielnie i twórczo redaguję e-mail z oryginalnym przepisem na sałatkę owocową i kompletną listą składników. – Swobodnie buduję wypowiedzi ustne i pisemne na temat jedzenia, zakupów i gotowania z bogatym słownictwem i nienaganną strukturą. – Wzorowo wykonuję, prezentuję i omawia przed klasą projekt leporello „Speisekarte”.

Jabłońska

Zasady oceniania na lekcjach języka niemieckiego w klasach 4-8

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - kartkówka zapowiedziana,
 - test,
 - odpowiedź ustna,
 - prace pisemne
 - prace projektowe w grupach,
 - prace plastyczno – językowe,
 - aktywność (ClassDojo)
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - prace przechowywane w szkole: testy
 - wkładki do zeszytu, do podpisu dla rodziców: kartkówki, prace pisemne
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - starał się być aktywny,
 - próbował poprawiać oceny, gdy zaistniała taka potrzeba,

Podpis nauczyciela

Gabćomóko

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Brzechwy w Radawnicy
ul. Szkolna 2 77-400 Radawnica
tel./fax: 67 265 92 97

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Z MATEMATYKI

Szkoła Podstawowa

im. Jana Brzechwy w Radawnicy

— KLASA 5

Rok szkolny 2026/2027

1. Liczby naturalne w dziesiętkowym układzie pozycyjnym i działania na nich

<i>kompetencja</i>	<i>opis umiejętności</i>
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	zapisuje i odczytuje liczby naturalne wielocyfrowe do miliona; dodaje i odejmuje w pamięci proste liczby naturalne; wykonuje proste dzielenie z resztą.
3 - dostateczny (rozumienie)	interpretuje liczby naturalne na osi liczbowej; porównuje liczby naturalne wielocyfrowe; dodaje i odejmuje liczby pisemnie; mnoży i dzieli liczby naturalne przez liczbę jednocyfrową pisemnie; stosuje reguły kolejności wykonywania działań.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	mnoży i dzieli liczby naturalne przez liczby dwu- i trzycyfrowe pisemnie; szacuje wyniki prostych działań; stosuje własności działań (łączność, przemienność, rozdzielność) w celu ułatwienia obliczeń.
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	szacuje wyniki skomplikowanych obliczeń wielodziałaniowych; rozwiązuje złożone zadania tekstowe wymagające stosowania kilku działań pisemnych jednocześnie.
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	analizuje własności dużych liczb naturalnych; układa i rozwiązuje skomplikowane łamigłówki i zadania logiczne oparte na strukturze liczb naturalnych.

2. Podzielność liczb naturalnych i teoria liczb

<i>kompetencja</i>	<i>opis umiejętności</i>
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	wymienia i rozpoznaje wielokrotności danej liczby; wskazuje liczby pierwsze i złożone w zakresie do 20; rozpoznaje liczby parzyste.
3 - dostateczny (rozumienie)	rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 5, 10, 100 na podstawie cech podzielności; wskazuje liczby pierwsze i złożone jednocyfrowe i dwucyfrowe.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	rozpoznaje liczby podzielne przez 3, 4, 9; rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze; wyznacza największy wspólny dzielnik (NWD) oraz najmniejszą wspólną wielokrotność (NWW) prostej pary liczb metodą wypisywania dzielników/wielokrotności.
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	wyznacza NWD i NWW metodą rozkładu na czynniki pierwsze dla liczb dwucyfrowych; rozkłada na czynniki pierwsze liczby, w których co najwyżej jeden czynnik jest większy niż 10.
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	rozwiązuje nietypowe zadania problemowe wykorzystujące własności podzielności liczb naturalnych, NWD i NWW w kontekście praktycznym; uzasadnia cechy podzielności.

3. Ułamki zwykłe i dziesiętne oraz działania na nich

Wzrost (cm) – 100 cm	Wzrost (cm) – 100 cm
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	opisuje część całości za pomocą ułamka zwykłego; przedstawia ułamek niewłaściwy w postaci liczby mieszanej i odwrotnie; zapisuje proste ułamki dziesiętne.
3 - dostateczny (rozumienie)	skraca i rozszerza ułamki zwykłe; sprowadza proste ułamki do wspólnego mianownika; zaznacza ułamki na osi liczbowej; porównuje ułamki o tych samych mianownikach lub licznikach; zamienia ułamki o mianownikach typu 10, 100, 1000 na dziesiętne.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	sprowadza ułamki zwykłe o różnych mianownikach do wspólnego mianownika; dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe o mianownikach jedno- lub dwucyfrowych oraz liczby mieszane; dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne pisemnie; oblicza ułamek danej liczby całkowitej.
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	wykonuje działania łączne, w których występują jednocześnie ułamki zwykłe i dziesiętne; oblicza kwadraty i sześciany ułamków i liczb mieszanych; wyznacza liczbę z danej jej części; rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe na ułamkach.
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	tworzy i realizuje własne strategie rachunkowe w skomplikowanych wyrażeniach ułamkowych; rozwiązuje zadania problemowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące ułamków.

4. Liczby całkowite

Wzrost (cm) – 100 cm	Wzrost (cm) – 100 cm
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	podaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych (np. temperatura, dług).
3 - dostateczny (rozumienie)	interpretuje i zaznacza liczby całkowite na osi liczbowej; porównuje liczby całkowite.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	wykonuje proste rachunki pamięciowe (dodawanie i odejmowanie) na liczbach całkowitych o małych wartościach bezwzględnych.
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	wykonuje wieloetapowe obliczenia na liczbach całkowitych (np. z tablicy temperatur, poziomów morza); analizuje zależności między liczbami dodatnimi i ujemnymi.
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	rozwiązuje logiczne zadania i łamigłówki matematyczne oparte na operacjach na liczbach ujemnych i całkowitych.

5. Elementy algebry

Wzrost	Wzrost	Wzrost
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	rozpoznaje litery jako symbole matematyczne zastępujące liczby.	
3 - dostateczny (rozumienie)	korzysta z prostych, nieskomplikowanych wzorów geometrycznych z oznaczeniami literowymi (np. obwód prostokąta, kwadratu) i opisuje ten wzór słowami.	
4 - dobry (zastosowanie typowe)	zapisuje proste wyrażenia algebraiczne na podstawie informacji osadzonych w kontekście praktycznym (np. obwód trójkąta o bokach a , b , c lub prostokąta).	
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	przekształca i stosuje proste wzory w zadaniach z treścią w celu wyznaczenia szukanej wielkości literowej.	
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	tworzy własne proste wzory opisujące zależności matematyczne w sytuacjach nietypowych i wyjaśnia ich strukturę.	

6. Geometria płaska oraz bryły

Wzrost	Wzrost	Wzrost
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	rozpoznaje i nazywa punkt, prostą, półprostą i odcinek; mierzy odcinek linijką; rozpoznaje kąt ostry, prosty i rozwarty; wskazuje średnicę, promień i cięciwę koła; rozpoznaje sześcián i prostopadłościan.	
3 - dostateczny (rozumienie)	rysuje odcinki prostopadłe i równoległe za pomocą ekiej i linijki; mierzy i rysuje kąty mniejsze niż 180° za pomocą kątomierza; rozpoznaje i nazywa trójkąty ze względu na boki i kąty; rysuje promień, średnicę i cięciwę okręgu; rozpoznaje siatki prostopadłościanów.	
4 - dobry (zastosowanie typowe)	stosuje własności kątów wierzchołkowych i przyległych; rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt, romb, równoległobok i trapez oraz wskazuje ich podstawowe własności; ustala możliwość zbudowania trójkąta na podstawie nierówności trójkąta; rysuje siatki prostopadłościanów.	
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	konstruuje trójkąt o danych trzech bokach za pomocą cyrkla i linijki; stosuje twierdzenie o sumie kątów wewnętrznych trójkąta do obliczania miar kątów; wskazuje osie symetrii w figurach osiowosymetrycznych; wyznacza miary kątów w trójkącie równoramiennym przy danych ograniczeniach.	

6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	przeprowadza proste dowody geometryczne o niskim stopniu złożoności; analizuje skomplikowane siatki brył i wyznacza ich krawędzie na podstawie zależności geometrycznych.
---	---

7. Obliczenia w geometrii i obliczenia praktyczne

Wymagania	Opis wymagań
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	oblicza obwód wielokąta przy danych długościach boków; zamienia podstawowe jednostki długości i masy; odczytuje temperaturę.
3 - dostateczny (rozumienie)	oblicza pole prostokąta i kwadratu (bez zamiany jednostek); stosuje podstawowe jednostki pola; wykonuje proste obliczenia zegarowe i kalendarzowe; oblicza rzeczywistą długość odcinka w skali.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	oblicza pola: trójkąta, rombu, równoległoboku i trapezu przedstawionych na rysunku; oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych krawędziach; stosuje jednostki objętości i pola z zamianą jednostek przed obliczeniami; oblicza rzeczywistą długość na podstawie skali i odwrotnie.
5 - bardzo dobry (analiza i synteza)	oblicza pola wielokątów metodą podziału na mniejsze wielokąty lub uzupełniania do większych; interpretuje i oblicza proste procenty (100%, 50%, 25%, 10%, 1%) danej wielkości w zadaniach praktycznych; oblicza pola przy nietypowych wymiarach wymagających zaawansowanej konwersji jednostek.
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	rozwiązuje złożone, nietypowe zadania konstrukcyjno-obliczeniowe łączące obliczenia skali, pól wielokątów złożonych oraz objętości brył.

8. Zadania tekstowe

Wymagania	Opis wymagań
2 - dopuszczający (zapamiętanie)	czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe.
3 - dostateczny (rozumienie)	zapisuje informacje z treści zadania; wykonuje proste rysunki pomocnicze ułatwiające rozwiązanie zadania.
4 - dobry (zastosowanie typowe)	dzieli rozwiązanie zadania tekstowego na logiczne etapy; dostrzega zależności między podanymi informacjami; stosuje własne, poprawne strategie rozwiązania.
5 - bardzo dobry	weryfikuje uzyskany wynik zadania tekstowego poprzez

(analiza i synteza)	<i>szacowanie lub sprawdzanie warunków zadania; ocena logiczny sens rozwiązania; samodzielnie układa proste zadania i łamigłówki.</i>
6 - celujący (tworzenie/ewaluacja)	<i>układa złożone zadania tekstowe i łamigłówki i rozwiązuje je; stawia nowe pytania badawcze do rozwiązyanych problemów matematycznych.</i>

Dostosowania Wymagań i Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna

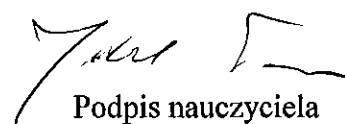
Zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, nauczyciel dostosowuje formy i metody pracy do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów posiadających odpowiednie orzeczenie, opinię poradni lub objętych pomocą wewnątrzszkolną. Dostosowanie to NIE oznacza obniżenia wymagań merytorycznych, ale zmianę warunków ich osiągania i weryfikacji.

Wymagania	Dostosowania
Metody i organizacja pracy	<i>Dzielenie zadań na mniejsze, logiczne etapy; odwoływanie się do konkretnych modeli fizycznych i rysunków; stosowanie wielozmysłowego tłumaczenia pojęć abstrakcyjnych; uproszczenie języka instrukcji do zadań.</i>
Tempo i warunki uczenia się	<i>Wydłużenie czasu na samodzielną pracę oraz sprawdziany o 25% lub 50%; ograniczenie liczby zadań do rozwiązania na jednej lekcji przy zachowaniu ich różnorodności; częstsze powtórzenia kluczowych pojęć.</i>
Formy sprawdzania i oceniania	<i>Możliwość ustnej weryfikacji wiedzy zamiast pisemnej (w razie trudności z pisanie/grafomotoryką); dostosowanie czcionki i układu graficznego sprawdzianów; unikanie oceniania głośnego czytania zadań przy klasie.</i>
Środowisko i komunikacja	<i>Uproszczony język poleceń; stosowanie alternatywnych i czytelnych kart pracy; zapewnienie spokojnego miejsca w klasie; częste i konstruktywne przekazywanie bieżącej informacji zwrotnej.</i>

Michał Trzask

Zasady oceniania na lekcjach matematyki w klasie V w roku szkolnym 2026 / 2027

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - Prace pisemne – prace klasowe, sprawdziany, kartkówki (zapowiedziane / niezapowiedziane)
 - Odpowiedź ustna – rozwiązywanie zadań przy tablicy
 - Praca na lekcjach – samodzielna / w grupie
 - Udział w konkursach związanych z matematyką
 - Aktywność na lekcjach
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - Dziennik elektroniczny
 - Sprawdziany
 - Kartkówki
 - Prace projektowe
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - Prowadzenie zeszytu przedmiotowego w staranny sposób
 - Realizacja prac domowych
 - Przygotowanie do zajęć
 - Pomoc kolegom i koleżankom w zadaniach
 - Zaliczenie na czas sprawdzianów wiedzy i umiejętności

Podpis nauczyciela

Wymagania edukacyjne biologia klasa 5

Ocena dopuszczająca (2)

Żeby otrzymać ocenę dopuszczającą, wykonujesz proste zadania przy pomocy nauczyciela i znasz podstawowe pojęcia z podręcznika:

- Dział I (Biologia – nauka o życiu): Wskazujesz podstawowe elementy budowy mikroskopu (np. okular, obiektyw, stolik). Wiesz, że biologia to nauka o życiu.
- Dział II (Budowa i czynności życiowe organizmów): Wymieniasz główne składniki chemiczne organizmów (woda, sole mineralne, białka, cukry, tłuszcze). Rozpoznajesz na schemacie podstawowe części komórki (jądro komórkowe, błona komórkowa, cytozol).
- Dział III (Wirusy, bakterie, protisty i grzyby): Podajesz przykłady bakterii i grzybów. Wiesz, że istnieją grzyby jadalne i trujące. Wymieniasz wirusy jako przyczyny chorób (np. grypy).
- Dział IV (Tkanki i organy roślinne): Rozpoznajesz i nazywasz główne organy rośliny: korzeń, łodygę, liść oraz kwiat.
- Dział V (Różnorodność roślin): Rozpoznajesz na ilustracjach mchy, paprocie oraz drzewa iglaste (nagonasienne) i liściaste (okrytonasienne).

Ocena dostateczna (3)

Żeby otrzymać ocenę dostateczną, opanowujesz najważniejsze wiadomości i samodzielnie wykonujesz typowe zadania:

- Dział I: Rozróżniasz obserwację od doświadczenia biologicznego. Prawdłowo nastawiasz ostrość w mikroskopie na gotowym preparacie.
- Dział II: Rozróżniasz komórkę roślinną i zwierzęcą (wskazujesz, że roślina ma dodatkowo ścianę komórkową, chloroplast i dużą wakuolę). Wyjaśniasz różnicę między samożywnością (fotosyntezą) a cudzożywnością.
- Dział III: Charakteryzujesz bakterie (ich kształty) oraz protisty (na przykładzie pantofelka lub eugleny). Opisujesz budowę grzyba kapeluszowego (owocnik, kapelusz, trzon, grzybnia).
- Dział IV: Wymieniasz rodzaje tkanek roślinnych (twórcze, okrywające, mięsiszowe, przewodzące, wzmacniające) i podajesz ich główne funkcje. Opisujesz funkcje korzenia, łodygi i liścia.
- Dział V: Rozpoznajesz przedstawicieli paprotników (paprocie, skrzypy, widłaki). Wskazujesz cechy charakterystyczne roślin nagonasiennych (np. igły, szyszki) i okrytonasienne (kwiaty, owoce).

Ocena dobra (4)

Żeby otrzymać ocenę dobrą, sprawnie posługujesz się wiedzą z podręcznika i potrafisz ją ze sobą łączyć:

- Dział I: Potrafisz samodzielnie przygotować świeży preparat mikroskopowy (np. z łuski cebuli lub liścia moczarki). Obliczasz powiększenie mikroskopu (mnożąc powiększenie okularu przez obiektyw) oraz potrafisz wskazać w doświadczeniu próbę badawczą i kontrolną.

Zasady oceniania na lekcjach biologii w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: sprawdziany zapowiedziane, kartkówki zapowiedziane i niezapowiedziane, odpowiedź ustna, zadania z zeszytu ćwiczeń.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - wykonuje zadania domowe dla chętnych
 - aktywnie uczestniczy w lekcjach
 - bierze udział w konkursach
 - systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy

Podpis nauczyciela

Świąta A.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII DLA KLASY 5

Dział I. Mapa Polski (skala, legenda, plany i kierunki)

Ocena	Moje umiejętności (Co potrafię?)
Ocena dopuszczająca (2)	• Rozpoznaję i odczytuję podstawowe znaki z legendy mapy. • Pokazuję na mapie Polski jej granice, Warszawę, Wisłę oraz swoją miejscowość. • Wskazuję bieguny, równik i półkule na globusie.
Ocena dostateczna (3)	• Wyjaśniam własnymi słowami, co to jest skala mapy i wymieniam jej rodzaje (np. liczbowa, podziałka). • Czytam mapę Polski, posługując się legendą, i opisuję ogólny wygląd terenu. • Rozróżniam mapę papierową od cyfrowej i mapę ogólną od turystycznej.
Ocena dobra (4)	• Samodzielnie obliczam rzeczywistą odległość w terenie za pomocą skali mapy. • Czytam plan mojej szkoły i najbliższej okolicy, odnajdując obiekty w terenie. • Określam kierunki geograficzne na mapie i w terenie.
Ocena bardzo dobra (5)	• Porównuję różne mapy i odczytuję z nich bardziej szczegółowe informacje. • Korzystam z GPS-u lub mapy turystycznej, aby wyznaczyć współrzędne dowolnego miejsca w terenie. • Orientuję mapę w terenie za pomocą kompasu lub obiektów przyrodniczych.
Ocena celująca (6)	• Samodzielnie projektuję i rysuję plan otoczenia szkoły, dobierając odpowiednią skalę i wymyślając czytelną legendę. • Projektuję ciekawą wycieczkę wokół szkoły, obliczając dystans na podstawie map cyfrowych.

Dział II. Krajobrazy Polski (nasza przyroda i kultura)

Ocena	Moje umiejętności (Co potrafię?)
Ocena dopuszczająca (2)	• Wskazuję na mapie główne krainy geograficzne Polski (np. Tatry, Mazury, Pobrzeże Słowińskie). • Rozpoznaję różne rodzaje krajobrazów (np. góry, doliny, miasta, krajobraz rolniczy) na zdjęciach i filmach. • Wymieniam elementy, które stworzyła przyroda, oraz te, które wybudował człowiek.
Ocena dostateczna (3)	• Opisuję własnymi słowami najgłówniejsze cechy i piękno krajobrazów Polski. • Wskazuję na mapie i opisuję najważniejsze zabytki (dziedzictwo kulturowe) oraz rezerваты przyrody. • Podaję proste przykłady tego, jak człowiek zmienia krajobraz wokół siebie.
Ocena dobra (4)	• Tłumaczę proste zależności w przyrodzie (np. dlaczego w górach domy mają spadziste dachy ze względu na śnieg). • Wskazuję na mapie Polski miejsca wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. • Rozróżniam zmiany krajobrazu na dobre (dbanie o ład przestrzenny i estetykę) i złe (zanieczyszczenia, brzydka zabudowa).
Ocena bardzo dobra (5)	• Samodzielnie analizuję i oceniam estetykę i ład przestrzenny w okolicy mojej szkoły podczas lekcji w terenie. • Proponuję konkretne i mądre zmiany w zagospodarowaniu terenu, które poprawiłyby jego wygląd. • Uzasadniam, dlaczego musimy chronić przyrodę i pamiątki historyczne mojego regionu.
Ocena celująca (6)	• Tworzę autorski przewodnik turystyczny lub prezentację o wybranym krajobrazie Polski, zachęcając innych do jego odwiedzenia. • Samodzielnie lub w grupie projektuję makiety lub plakaty promujące ład i harmonię w mojej „małej ojczyźnie”.

Dział III. Lądy i oceany na Ziemi (podróże i współrzędne)

Ocena	Moje umiejętności (Co potrafię?)
Ocena dopuszczająca (2)	• Wskazuję na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy, zwrotniki i koła podbiegunowe. • Nazywam i wskazuję wszystkie kontynenty oraz oceany na kuli ziemskiej. • Znam nazwiska słynnych podróżników (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan).
Ocena dostateczna (3)	• Określam, na których półkulach leżą poszczególne kontynenty i oceany. • Pokazuję na mapie trasy pierwszych wielkich wypraw i wymieniam lądy, które odkryto. • Wyjaśniam różnicę między siatką geograficzną na globusie a siatką na płaskiej mapie.
Ocena dobra (4)	• Samodzielnie odczytuję szerokość i długość geograficzną punktów na mapie świata. • Wskazuję na mapie wielkie formy terenu (np. wielkie łańcuchy górskie, niziny) leżące na trasach dawnych odkrywców. • Porównuję ilość lądów i oceanów na półkuli północnej oraz południowej Ziemi.
Ocena bardzo dobra (5)	• Wyjaśniam, z jakimi barierami przyrodniczymi (sztormy, wysokie góry, brak wody) musieli mierzyć się pierwsi odkrywcy i jak to wpłynęło na ich podróż. • Wyjaśniam, dlaczego pierwsze odkrycia geograficzne zmieniły życie ludzi w Europie i na innych kontynentach.
Ocena celująca (6)	• Przygotowuję krótki projekt o tym, jak odkrycia geograficzne zmieniły nasze postrzeganie świata. • Projektuję własną, bezpieczną trasę naukowej podróży dookoła świata, opisując strefy klimatyczne, które trzeba będzie pokonać.

Dział IV. Krajobrazy świata (strefy klimatyczne i adaptacja)

Ocena	Moje umiejętności (Co potrafię?)
Ocena dopuszczająca (2)	• Wskazuję na mapie świata, gdzie występują główne krajobrazy (np. dżungla Amazonii, sawanna, pustynia Sahara, tajga, tundra). • Rozpoznaję na ilustracjach i opisuję najbardziej typowe rośliny i zwierzęta poszczególnych stref krajobrazowych. • Odczytuję temperaturę i opady z prostego wykresu klimatycznego (klimatogramu).
Ocena dostateczna (3)	• Opisuję na podstawie wykresu klimatogramu, jaka pogoda panuje w danej strefie (kiedy jest gorąco, kiedy pada deszcz). • Opisuję, jak żyją, mieszkają i pracują ludzie w różnych strefach (np. na pustyni, w dżungli). • Wyjaśniam pojęcia strefowości oraz piętrowości w górach.
Ocena dobra (4)	• Porównuję ze sobą pary krajobrazów (np. sawannę i step, pustynię gorącą i lodową), wskazując podobieństwa i różnice. • Wyjaśniam, jak rośliny i zwierzęta przystosowały się do trudnych warunków (np. dlaczego kaktus magazynuje wodę). • Podaję przykłady tego, jak warunki naturalne wpływają na codzienne życie człowieka w danej strefie.
Ocena bardzo dobra (5)	• Analizuję przyczyny powstawania stref (np. dlaczego przy równiku jest gorąco i wilgotno, a na biegunach zimno). • Wyjaśniam zagrożenia ekologiczne dla delikatnych stref świata (np. skutki wycinania lasów w Amazonii dla całej planety). • Porównuję zmiany roślinności w wysokich górach (np. w Himalajach) ze strefami na kuli ziemskiej.
Ocena celująca (6)	• Opracowuję prezentację lub plakat o tym, jak współczesne zmiany klimatyczne wpływają na życie zwierząt i ludzi w strefach polarnych (topnienie lodowców). • Samodzielnie analizuję i porównuję klimatogramy z różnych części Ziemi, wyjaśniając na ich podstawie zasady strefowości.

S. Mier

Zasady oceniania na lekcjach geografii w klasie 5

w roku szkolnym 2026/2027

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - ✓ formy pisemne: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki;
 - ✓ formy ustne: aktywność, odpowiedź ustna;
 - ✓ zeszyt przedmiotowy;
 - ✓ inne formy, np.: prezentacje, praca w grupach, projekt edukacyjny, udział w konkursach itp.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - ✓ prace klasowe
 - ✓ sprawdziany
 - ✓ kartkówki

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole. Pozostałe ocenione prace oddawane są uczniowi.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - ✓ terminowo przystąpił do wszystkich prac pisemnych w ciągu roku szkolnego;
 - ✓ uczeń podejmował próby poprawy ocen bieżących;
 - ✓ był zawsze przygotowany do zajęć (posiadał zeszyt przedmiotowy, podręcznik oraz niezbędne przybory szkolne);
 - ✓ systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy.

Ewelina Olęd
Podpis nauczyciela

Wymagania edukacyjne historia 5

Ocena dopuszczająca (2)

- Wskazujesz na osi czasu epoki (starożytność, średniowiecze) oraz umiesz określić wiek dla podanej daty przy pomocy nauczyciela.
- Wymieniasz najważniejsze cywilizacje starożytne (Mezopotamia, Egipt, Grecja, Rzym) i wskazujesz je na mapie.
- Rozpoznajesz najważniejsze postacie historyczne (np. Faraon, Aleksander Wielki, Juliusz Cezar, Mieszko I, Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki).
- Znasz najważniejsze daty: przyjęcie chrztu przez Polskę (966 r.) oraz bitwa pod Grunwaldem (1410 r.).
- Podajesz po jednym przykładzie osiągnięć starożytności (np. pismo, piramidy) i średniowiecza (np. zamki, rycerze).

Ocena dostateczna (3)

- Samodzielnie obliczasz upływ czasu i zaznaczasz daty na osi czasu (odróżniasz p.n.e. od n.e.).
- Opisujesz życie ludzi w starożytnym Egipcie, greckiej polis (Ateny, Sparta) oraz w Rzymie.
- Wyjaśniasz, czym była demokracja ateńska, teatr grecki, igrzyska olimpijskie oraz chrześcijaństwo.
- Opisujesz powstanie państwa polskiego, chrzest Mieszka I, zjazd w Gnieźnie (1000 r.) i koronację Bolesława Chrobrego.
- Rozróżniasz stany średniowiecznego społeczeństwa (duchowieństwo, rycerstwo, mieszczaństwo, chłopstwo).

Ocena dobra (4)

- Porównujesz ustrój i styl życia w Atenach i Sparcie oraz republikę z cesarstwem rzymskim.
- Wyjaśniasz przyczyny i skutki kluczowych wydarzeń (np. podboje Aleksandra Wielkiego, upadek Cesarstwa Rzymskiego, rozbięcie dzielnicowe w Polsce).
- Wyjaśniasz słynne powiedzenie o Kazimierzu Wielkim („zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”) i podajesz jego zasługi.
- Opisujesz przyczyny i przebieg unii Polski z Litwą w Krewie oraz bitwy pod Grunwaldem.
- Sprawnie odczytujesz informacje z map historycznych, tekstów źródłowych i ilustracji w podręczniku.

Ocena bardzo dobra (5)

- Samodzielnie analizujesz i dostrzegasz związki przyczynowo- skutkowe między wydarzeniami w Europie a historią Polski.
- Oceniasz dokonania władców z dynastii Piastów i pierwszych Jagiellonów, podając argumenty "za" i "przeciw".
- Tłumaczysz skomplikowane pojęcia historyczne (np. unia personalna, feudalizm, wędrujący lud, monarchia stanowa).

- Formułujesz własne wnioski na podstawie kilku źródeł informacji (np. tekst źródłowy + mapa + ilustracja).

Ocena celująca (6)

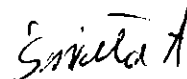
- Łączysz wiedzę z historii z geografią i językiem polskim (np. znajomość mitologii greckiej i rzymskiej).
- Tworzysz własne prace historyczne (np. projekty, makiety, prezentacje) lub z sukcesami bierzesz udział w konkursach historycznych.

Spiwata

Zasady oceniania na lekcjach historii w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: sprawdziany zapowiedziane, kartkówki zapowiedziane i niezapowiedziane, odpowiedź ustna, zadania z zeszytu ćwiczeń.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: sprawdziany i kartkówki są przechowywane w szkole.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - wykonuje zadania domowe dla chętnych
 - aktywnie uczestniczy w lekcjach
 - bierze udział w konkursach
 - systematycznie prowadził zeszyt przedmiotowy

Podpis nauczyciela

Wymagania edukacyjne klasa 5 edukacja zdrowotna

Ocena dopuszczająca (2)

- Z pomocą nauczyciela wymieniasz podstawowe zasady higieny osobistej w okresie dojrzewania.
- Wskazujesz różnicę między żywnością wartościową a wysoko przetworzoną (np. fast foodami, słonymi przekąskami).
- Wiesz, czym jest higiena cyfrowa i podajesz przykład negatywnego wpływu smartfona na sen.
- Podajesz przykłady substancji i produktów szkodliwych dla zdrowia (np. napoje energetyzujące, papierosy/vape, alkohol).
- Pamiętasz numery alarmowe i wiesz, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji w szkole lub w domu.

Ocena dostateczna (3)

- Samodzielnie opisujesz zmiany fizyczne zachodzące w organizmie w okresie dojrzewania oraz zasady dbania o ciało.
- Wyjaśniasz, dlaczego napoje energetyzujące i e-papierosy są szczególnie szkodliwe dla rozwijającego się organizmu.
- Opisujesz proste metody radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami (np. złością, smutkiem).
- Wymieniasz zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w sieci oraz sposoby reagowania na hejt.
- Prawidłowo demonstrujesz podstawowe zasady pierwszej pomocy w przypadku omdlenia, krwawienia z nosa czy zwichnięcia.

Ocena dobra (4)

- Wyjaśniasz wpływ prawidłowego odżywiania, nawodnienia (picia wody) oraz aktywności fizycznej na sprawność mózgu i wyniki w nauce.
- Opisujesz zmiany emocjonalne w okresie dojrzewania i proponujesz sposoby na budowanie dobrych relacji w grupie rówieśniczej.
- Uzasadniasz potrzebę zachowania równowagi między czasem spędzonym przed ekranem a odpoczynkiem i nauką.
- Potrafisz asertywnie odmówić w sytuacji presji rówieśniczej (np. gdy ktoś namawia Cię do spróbowania używki lub zrobienia czegoś niebezpiecznego).

Ocena bardzo dobra (5)

- Analizujesz własny plan dnia i wprowadzasz do niego realne poprawki zwiększające ilość ruchu, jakość snu i czas na relaks.
- Wyjaśniasz mechanizm powstawania uzależnień (zarówno behawioralnych, np. od gier i ekranów, jak i od substancji).
- Promujesz postawę tolerancji, rozumiejąc, że każdy człowiek w okresie dojrzewania rozwija się w własnym tempie.
- Aktywnie uczestniczysz w zajęciach, chętnie współpracujesz w grupie i dbasz o bezpieczną atmosferę w klasie.

Ocena celująca (6)

- Samodzielnie poszukujesz rzetelnych informacji prozdrowotnych.
- Inicjujesz i realizujesz własne akcje lub projekty w klasie bądź szkole (np. plakat informacyjny o szkodliwości energetyków, profilaktyka hejtu, promowanie zdrowych przekąsek).
- Wykazujesz się dojrzałością społeczną, pomagając rówieśnikom w rozwiązywaniu konfliktów i promując zdrowy styl życia na co dzień.

Ocena z edukacji zdrowotnej w 5 klasie opiera się przede wszystkim na praktycznym zastosowaniu wiedzy, budowaniu dobrych nawyków w okresie dojrzewania oraz postawie rówieśniczej.

Symulacje i zadania praktyczne

- **Scenki asertywności:** Odgrywanie w parach sytuacji presji rówieśniczej (np. odmowa spróbowania e-papierosa, energetyka czy udziału w niebezpiecznym wyzwaniu internetowym).
- **Pierwsza pomoc:** Demonstracja prawidłowego postępowania przy omdleniu, krwawieniu z nosa, zwichnięciu oraz opatrywaniu drobnych urazów.

Prace projektowe i działania edukacyjne

- **Kampania prozdrowotna:** Przygotowanie w grupach plakatu, infografiki lub ulotki (np. o szkodliwości napojów energetyzujących, higienie cyfrowej czy zapobieganiu hejtowi).
- **Analiza etykiet żywnościowych:** Ocena składu popularnych przekąsek i napojów pod kątem zawartości cukru, soli i substancji szkodliwych.

Dzienniczki nawyków i samoocena

- **Tygodniowy dziennik higieny cyfrowej i snu:** Prowadzenie karty obserwacji czasu spędzonego przed ekranem i długości snu, zakończone planem poprawy własnych nawyków.
- **Karta refleksji o emocjach:** Indywidualne opisanie wybranych sposobów radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

Krótkie formy pisemne i quizy

- **Analiza studium przypadku:** Rozwiązywanie zadań problemowych na podstawie opisu sytuacji (np. „Jak zachować się, gdy kolega z klasy padł ofiarą cyberprzemocy?”).
- **Quizy i testy wiedzy:** Krótkie sprawdziany (np. pytania zamknięte lub prawda/fałsz) dotyczące zmian w okresie dojrzewania, biologicznych skutków uzależnień czy zasad żywienia.

Obserwacja postaw i aktywności

- **Rozmowy kierowane i dyskusje:** Aktywny udział w zajęciach z zachowaniem szacunku dla wypowiedzi innych.

- **Praca w zespole:** Przestrzeganie zasad bezpiecznej współpracy, kultura osobista oraz dbanie o empatię i dobre relacje w grupie rówieśniczej.

Śmiała Aleksandra

Zasady oceniania na lekcjach edukacji zdrowotnej w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób: praca w grupie (np. odgrywanie scenek), plakaty, karty pracy, kartkówki, aktywność.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: karty pracy uczniów zbiera w teczce bądź wkleja do zeszytu, kartkówki przechowywane w szkole.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - aktywnie uczestniczył w lekcji
 - uczestniczył w konkursie
 - angażował się w akcje prozdrowotne

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RADAWNICY

SZKOŁA PODSTAWOWA

im. Jana Brzechwy w Radawnicy

ul. Szkolna 2 77-400 Radawnica

tel./fax: 67 265 92 97

W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

PRZEDMIOT: WYCHOWANIE FIZYCZNE

Klasa V

Uczeń, aby otrzymać daną ocenę, musi najpierw spełnić wszystkie wymagania przewidziane dla ocen niższych.

Dział I: Ćwiczenia ogólnorozwojowe

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje prawidłowo i potrafi stabilnie utrzymać przez 5 sekund podstawowe statyczne pozycje wyjściowe (np. postawa zasadnicza, siad prosty, siad skrzyżny, klęk podparty, leżenie przodem i tyłem) według bezpośredniej instrukcji i pokazu nauczyciela. Wykonuje z pomocniczą asekuracją lub z pomocą nauczyciela podpór bokiem (side plank), mostek (z leżenia tyłem) oraz świecę. Wykonuje bezpieczną próbę przetoczenia w tył z przysiadu podpartego (kołyska) jako element nauki amortyzacji upadku. Zna, nazywa i wskazuje na sobie podstawowe cechy prawidłowej postawy ciała w pozycjach statycznych (stanie, siad). Omawia regulamin i zasady bezpiecznego korzystania z materaców gimnastycznych i drabinek na sali gimnastycznej

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje z dbałością o płynność ruchu proste ćwiczenia wspomagające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała (np. koci grzbiet w klęku podpartym, chód posturalny z woreczkiem na głowie w linii prostej). Wykonuje z pomocniczą, bezpośrednią asekuracją nauczyciela przewrót w przód z przysiadu podpartego. Aktywnie uczestniczy w prostych ćwiczeniach koordynacyjnych o niskim stopniu złożoności wykonywanych z partnerem. Wyjaśnia podstawowe pojęcia: postawa ciała, rozgrzewka, ćwiczenia ogólnorozwojowe oraz zasada samo asekuracji.

Ocena dobra (4): Uczeń samodzielnie, stabilnie i z poprawną sylwetką wykonuje i potrafi utrzymać podpór przodem (plank/deska) na przedramionach oraz podpór tyłem. Wykonuje z dbałością o technikę zróżnicowane ćwiczenia wzmacniające głębokie mięśnie posturalne brzucha i grzbietu (np. spięcia brzucha w leżeniu tyłem, unoszenie rąk i nóg naprzemiennie w leżeniu przodem). Samodzielnie wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego do przysiadu z zachowaniem prostego kręgosłupa i bez pomagania sobie rękami przy wstawianiu. Nazywa podstawowe grupy mięśniowe odpowiedzialne za prawidłową postawę ciała (mięśnie brzucha, grzbietu, pośladkowe) i potrafi dokładnie pokazać ich położenie na własnym ciele.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń pokonuje skrzynię gimnastyczną lub kozła dowolnym bezpiecznym sposobem (np. skok rozkroczny lub kuczny) po nadejściu, prawidłowym odbiciu obunóż z odskoczni i lądowaniu z zamortyzowaniem zeskoku. Wykonuje z zachowaniem równowagi i koordynacji trudniejsze ćwiczenia stabilizacyjne i gibkościowe – indywidualnie i z partnerem. Wyjaśnia znaczenie i etapy rozgrzewki (ogólna, specjalistyczna) oraz jej wpływ na ciało (układ krążenia, oddechowy, mięśniowy i stawy).

Ocena celująca (6): Uczeń wykonuje z zachowaniem pełnej płynności, dynamiki, estetyki i nienagannej techniki przewrót w przód z przysiadu podpartego do przysiadu bez pomagania sobie rękami przy wstawianiu oraz przewrót w tył. Opisuje precyzyjnie fazy wykonania przewrotu w przód i w tył oraz techniczną zasadę lądowania po zeskoku z przyrządu. Wykonuje łączone ćwiczenia akrobatyczne w krótkim ciągu ruchowym. Samodzielnie opracowuje, prezentuje i omawia prosty zestaw ćwiczeń ogólnorozwojowych.

Dział II: Gry zespołowe i rekreacyjne

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje prawidłową postawę koszykarską w miejscu oraz przemieszcza się po boisku krokiem odstawno-dostawnym. Przyjmuje prawidłową, niską postawę siatkarską oraz wykonuje podstawowe podrzuty i chwyt piłki oburącz. Przyjmuje postawę obronną, porusza się w niej oraz potrafi bezpiecznie złapać piłkę podaną bezpośrednio od partnera. Przyjmuje pozycję gotowości i zatrzymuje toczącą się piłkę nożną podeszwą stopy. Podaje podstawową różnicę między spontaniczną zabawą ruchową, a zorganizowaną grą sportową.

Ocena dostateczna (3): Uczeń kosztuje piłkę jednorącz w miejscu prawą i lewą ręką oraz wykonuje podanie oburącz sprzed klatki piersiowej w miejscu. Odbija piłkę siatkową górą i dołem po jej wcześniejszym koźle (odbiciu) od podłoża. Kosztuje piłkę jednorącz w miejscu w wolnym marszu oraz wykonuje zatrzymanie z piłką na dwa tempa. Prowadzi piłkę nożną wewnętrzną częścią stopy lub prostym podbiciem po linii prostej w wolnym tempie. Wyjaśnia znaczenie uczciwości i zasad fair-play podczas rywalizacji sportowej oraz wspólnych gier.

Ocena dobra (4): Uczeń wykonuje chwyt i podanie piłki oburącz sprzed klatki piersiowej w ruchu (w truchcie) w parach z zachowaniem celności. Odbija piłkę siatkową oburącz dołem bezpośrednio do partnera (z rąk lub po locie piłki). Chwytą i podaje piłkę jednorącz w truchcie w parach z zachowaniem odpowiedniej dynamiki i precyzji. Podaje i przyjmuje piłkę nożną wewnętrzną częścią stopy w parach w miejscu i w truchcie. Wyjaśnia i bezwzględnie przestrzega przepisy gier uproszczonych i rekreacyjnych realizowanych na lekcjach

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje zatrzymanie na jedno tempo i pivot (obrót w celu osłony piłki przed przeciwnikiem) z prawidłową pracą nogi podstawnej. Odbija piłkę siatkową oburącz górą przemieszczając się po boisku w różnych kierunkach. Kosztuje piłkę jednorącz po prostej i huku ze zmianą kierunku oraz ręki kosztującej w tempie truchtu. Podaje i przyjmuje piłkę nożną wewnętrzną częścią stopy w ruchu w parach bez zatrzymywania się. Omawia szczegółowo reguły kosztowania oraz zasady poruszania się z piłką i bez piłki.

Ocena celująca (6): Uczeń wykonuje rzut do kosza z biegu po podaniu (dwutakt) z zachowaniem pełnej dynamiki i płynności ruchów. Przyjmuje prostą zagrywkę sposobem dolnym, kontrolując kierunek i wysokość lotu piłki bezpośrednio po odbiorze. Wykonuje rzut do bramki z biegu po podaniu z zachowaniem pełnej koordynacji w biegu. Prowadzi piłkę nożną slalomem pomiędzy pacholkami wewnętrzną i zewnętrzną częścią stopy (oraz podeszwą) w pełnym tempie biegowym. Samodzielnie dobiera ćwiczenia rozgrzewkowe do rodzaju planowanej aktywności fizycznej oraz rozpoznaje i opisuje różne pozycje zawodników na boisku (rozgrywający, obrońca, napastnik, skrzydłowy) w zakresie gier zespołowych.

Dział III: Lekkoatletyka

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje prawidłową i stabilną pozycję do startu niskiego. Podejmuje próby pokonania niskich, pojedynczych przeszkód (np. tyczek, sznurków lub małych płotków) w wolnym tempie. Wykonuje rzut jednorącz lekkim przyborem (piłeczką lub worcem) z miejsca przed siebie. Wybiera nogę odbijającą i wykonuje próbę skoku w dal jednonóż z krótkiego rozbiegu z lądowaniem obunóż w piaskownicy. Wskazuje na boisku lekkoatletycznym bezpieczną strefę przeznaczoną do rzutów i biegów; omawia podstawowe zasady bezpiecznego zachowania się podczas lekcji (np. zakaz wchodzenia w tor lotu przyborów oraz zakaz rzucania sprzętem w sposób zagrażający innym).

Ocena dostateczna (3): Uczeń reaguje natychmiastowym wybiegiem i dynamicznym odbiciem z obu nóg na sygnał startowy z pozycji startu niskiego. Pokonuje niskie przeszkody w rytmie biegu, starając się lądować miękko i wznawiać bieg. Pokonuje bez zatrzymywania się i bez przejścia do marszu ciągły marszobieg w stałym, równym

tempie. Wykonuje poprawne przekazanie i odebranie pałeczki sztafetowej w miejscu w parach, trzymając przybór w odpowiedni sposób. Wyjaśnia pojęcie fałstartu w biegach lekkoatletycznych i opisuje jego konsekwencje dla biegacza.

Ocena dobra (4): Uczeń wykonuje bieg krótki ze startu niskiego na wyznaczonym dystansie, utrzymując pełne przyspieszenie i stałą linię biegu oraz przekracza linię mety bez zwalniania. Wykonuje skok w dal jednonóż z krótkiego rozbiegu oraz koordynuje rozbieg z momentem odbicia z wyznaczonej strefy oraz łąduje z ugięciem kolan i zachowaniem równowagi. Wykonuje pchnięcie piłką lekarską na odległość z zachowaniem właściwej pozycji wyjściowej stóp oraz rzuca piłeczką palantową z miejsca zza głowy. Wykonuje sprawne przekazanie pałeczki sztafetowej w parze w lekkim biegu w wyznaczonym torze. Wymienia komendy startowe do startu niskiego.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń pokonuje płynnie co najmniej trzy niskie przeszkody (płotki/tyczki) rozstawione na dystansie biegowym, dostosowując długość kroku i nie zatrzymując się przed nimi. Wykonuje rzut zamachowy piłką z krótkiego rozbiegu (3–5 kroków) z zaznaczeniem prawidłowej pracy ramienia i zachowaniem stabilności po wyrzucie. Pokonuje ustrukturyzowany marszobiegi terenowy (np. 3 cykle: 3 minuty marszu / 2 minuty biegu) w stałym tempie, odpowiednio rozkładając siły i regulując oddech. Wykonuje skok w dal jednonóż z krótkiego rozbiegu, dążąc do precyzyjnego trafienia w strefę odbicia i miękkiego lądowania. Opisuje fazy skoku w dal (rozbieg, odbicie, lot, lądowanie) oraz wyjaśnia zasady prawidłowego i bezpiecznego przekazywania pałeczki w biegu sztafetowym.

Ocena celująca (6): Uczeń wykazuje się nienaganną techniką biegu sprinterskiego ze startu niskiego (utrzymanie niskiej sylwetki w fazie przyspieszania, wysokie uniesienie kolan, elastyczne stawianie stóp na śródstopiu i aktywna praca ugiętych rąk). Wykonuje precyzyjne przekazanie pałeczki sztafetowej w parze w dynamicznym, lekkim biegu w strefie zmian bez utraty prędkości i bez upuszczenia przyboru. Pokonuje pełny dystans biegu przez przeszkody, utrzymując stały i powtarzalny rytm kroków biegowych pomiędzy przeszkodami oraz płynny, zsynchronizowany przeskok. Wyjaśnia wpływ regularnego treningu biegowego i lekkoatletycznego na poprawę wydolności tlenowej i wytrzymałości organizmu.

Dział IV: Taniec

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń maszeruje rytmicznie w takt odtwarzanej muzyki. Rozróżnia tempo wolne i szybkie w muzyce.

Ocena dostateczna (3): Uczeń tańczy w grupie rówieśniczej, starając się zachować synchronizację i równe tempo. Wyjaśnia znaczenie trzymania prawidłowej, wyprostowanej postawy ciała w tańcu.

Ocena dobra (4): Uczeń wykonuje proste, pojedyncze kroki taneczne w określonym rytmie. Wskazuje i wymienia co najmniej dwa polskie tańce narodowe lub tradycyjne.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje podstawowe kroki i figury tańców tradycyjnych (np. polka, krakowiak, walczyk) lub nowoczesnych. Wyjaśnia pojęcie ekspresji ruchowej i opisuje nastrój wybranego tańca.

Ocena celująca (6): Uczeń współtworzy i płynnie wykonuje krótki układ taneczny (np. zumba). Twórczo wykorzystuje ruch i ekspresję ciała do zinterpretowania charakteru utworu.

Dział V: Relaksacja i odprężenie

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje pozycję leżenia przodem lub tyłem sprzyjającą wyciszeniu na polecenie nauczyciela. Rozróżnia pojęcie zmęczenia fizycznego od stanu spoczynku organizmu.

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje proste ćwiczenia oddechowe i podstawowe rozciąganie dużych grup mięśniowych. Wyjaśnia, jak aktywność ruchowa i kontakt z przyrodą na świeżym powietrzu wpływają na samopoczucie.

Ocena dobra (4): Uczeń samodzielnie wykonuje zestaw ćwiczeń oddechowych i rozciągających. Wyjaśnia, na czym polega relaksacja organizmu.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje ćwiczenia rozciągające (stretching) o charakterze relaksacyjnym po intensywnym wysiłku. Omawia korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu dla redukcji stresu.

Ocena celująca (6): Uczeń samodzielnie dobiera i prawidłowo demonstruje techniki relaksacji (np. oddech przeponowy, ćwiczenia wyciszające). Wyjaśnia fizjologiczne reakcje organizmu na pobudzenie i relaksację (tętno, oddech).

Dział VI: Monitorowanie aktywności i sprawności fizycznej

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przyjmuje prawidłową pozycję do przeprowadzenia prób sprawnościowych. Zna pojęcie tętna i podstawowe zdolności motoryczne.

Ocena dostateczna (3): Uczeń wykonuje próby sprawnościowe służące wyłączenie do poznania swoich mocnych i słabych stron. Wskazuje u siebie i rówieśników błędy w postawie ciała podczas ćwiczeń.

Ocena dobra (4): Uczeń mierzy tętno przed i po wysiłku przy użyciu palców lub prostego pulsometru. Wymienia cechy prawidłowej postawy ciała w pozycji stojącej i siedzącej.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje testy sprawności fizycznej (szybkość, wytrzymałość, siła, gibkość) i zapisuje wyniki. Z pomocą nauczyciela interpretuje uzyskane wyniki oraz formułuje proste wnioski.

Ocena celująca (6): Uczeń rejestruje i analizuje swoje wyniki prób sprawnościowych i tętna na przestrzeni czasu. Porównuje własne wyniki z normami i wskazuje obszary wymagające korekty lub dalszego rozwoju.

Dział VII: Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń przygotowuje się do zajęć przez posiadanie stroju sportowego i obuwia odpowiedniego do warunków. Omawia regulamin sali gimnastycznej i boiska szkolnego.

Ocena dostateczna (3): Uczeń porusza się bezpiecznie po boisku, unikając zderzeń z rówieśnikami i przeszkodami. Opisuje zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu i przyborów sportowych na lekcji.

Ocena dobra (4): Uczeń prawidłowo i bezpiecznie posługuje się przyborami zgodnie z ich przeznaczeniem. Wskazuje przykłady bezpiecznych zachowań podczas zajęć sportowych.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń wykonuje podstawowe elementy samoasekuracji umożliwiające bezpieczne upadanie. Omawia zasady bezpiecznego zachowania nad wodą, w górach i na terenach zielonych.

Ocena celująca (6): Uczeń wykazuje wzorową postawę dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych w trudniejszych formach aktywności. Omawia sposoby zapobiegania urazom oraz zasady udzielania pierwszej pomocy przy kontuzjach.

Dział VIII: Kompetencje społeczne

Ocena dopuszczająca (2): Uczeń współdziała w parach podczas prostych zadań i ćwiczeń ruchowych. Wyjaśnia znaczenie podstawowej zasady fair play w sporcie.

Ocena dostateczna (3): Uczeń uczestniczy w grach z zachowaniem zasad fair play wobec sędziego i przeciwnika. Wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania i stosuje je podczas lekcji.

Ocena dobra (4): Uczeń komunikuje się jasno i kulturalnie w grupie, buduje relacje rówieśnicze. Rozumie i potrafi wyjaśnić, że sukces zespołu zależy od zaangażowania wszystkich uczestników.

Ocena bardzo dobra (5): Uczeń pełni wyznaczone role (zawodnika, sędziego, organizatora, kibica) w szkolnych wydarzeniach. Identyfikuje i kontroluje emocje towarzyszące wygranej i przegranej.

Ocena celująca (6): Uczeń aktywnie pomaga i motywuje rówieśników o niższej sprawności, przeciwdziała wykluczeniu z grupy. Rozwiązuje drobne nieporozumienia i konflikty w zespole w sposób bezkonfliktowy, oparty na dialogu.

Ocena śródroczna i roczna z wychowania fizycznego ustalana jest na podstawie łącznej analizy wszystkich czterech obszarów:

- wymagań edukacyjnych,
- systematyczności,
- aktywności i zaangażowania,
- aktywności dodatkowej.

Przy ustalaniu ocen bieżących nauczyciel uwzględnia:

- indywidualne możliwości ucznia,
- jego postępy w monitorowaniu umiejętności i wiedzy,
- aktywność ucznia na lekcji,
- systematyczny udział w lekcjach wychowania fizycznego.

Yolanda Szczęśliwa
nauczyciele wychowania fizycznego

Zasady oceniania na lekcjach wychowania fizycznego w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - **Sprawdziany umiejętności ruchowych:** Nauczyciel przeprowadza sprawdziany praktyczne w celu oceny stopnia opanowania przez ucznia podstawowych umiejętności ruchowych oraz techniki wykonania ćwiczeń (np. sprawdzian kozłowania i rzutu do kosza w koszykówce)
 - **Zadania kontrolne (zadania ruchowe wykonywane na bieżąco):** Nauczyciel na bieżąco monitoruje postępy ucznia poprzez realizację określonych zadań ruchowych zgodnych z wymaganiami edukacyjnymi (np. wykonanie serii ćwiczeń koordynacyjnych). Oceną jest bieżąca informacja zwrotna.
 - **Testy i sprawdziany wiedzy oraz rozmowy z uczniem:** Nauczyciel sprawdza wiadomości ucznia z zakresu treści programowych wychowania fizycznego poprzez testy pisemne, krótkie sprawdziany lub rozmowy ustne (np. test z zasad gry w siatkówkę lub rozmowa na temat bezpieczeństwa podczas ćwiczeń).
 - **Obserwacja techniki wykonania ćwiczeń:** Nauczyciel ocenia osiągnięcia ucznia poprzez obserwację sposobu wykonywania ćwiczeń podczas lekcji, koncentrując się na poziomie opanowania umiejętności ruchowych i poprawności technicznej (np. obserwacja techniki biegu i skoku)
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje: testy, sprawdziany, karty sprawności fizycznej, plakaty, gazetki.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - brał aktywny udział w lekcjach WF (uzyskał oceny bieżące minimum dobre z obszarów systematyczność/aktywność),
 - posiada zaliczone wymagane sprawdziany lub zadania praktyczne przewidziane programem nauczania,
 - nie unikał ćwiczeń oraz wykazywał zaangażowanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

Podpis nauczyciela

Jolanta Szuygier

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z INFORMATYKI DLA KLASY 5

Obszar tematyczny	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Myslenie komputacyjne i algorytmika	- Układam obiekty w prostej kolejności liniowej. - Wskazuję podstawowe elementy prostej sytuacji problemowej. - Wskazuję początek i koniec prostego algorytmu.	- Porządkuję informacje w formie sekwencji lub prostego drzewa (np. klasyfikacja według cech). - Zapisuję algorytm z życia codziennego w postaci listy kroków. - Wyjaśniam znaczenie podstawowych pojęć algorytmicznych.	- Formułuję i zapisuję w postaci algorytmu polecenia sterujące obiektem lub robotem. - Wyodrębniam główne kroki w algorytmicznym podejściu do problemów. - Dobieram sposób uporządkowania informacji do zadania.	- Analizuję strukturę złożonych informacji i buduję nieliniowe drzewa klasyfikacji. - Przekładam złożoną sytuację problemową na algorytm z warunkami i pętlami. - Wykrywam i poprawiam błędy logiczne w zapisanym algorytmie.	- Projektuję i optymalizuję rozbudowane algorytmy rozwiązujące interdyscyplinarne problemy. - Dokonuję oceny efektywności różnych metod reprezentacji danych.
Programowanie (wizualne - Scratch)	- Uruchamiam i zatrzymuję gotowy program w wizualnym środowisku (np. Scratch). - Wskazuję podstawowe elementy interfejsu i modyfikuję prosty parametr (np. liczbę kroków).	- Projektuję i zapisuję liniowy program sterujący ruchem duszka. - Używam sekwencji instrukcji i prostych zdarzeń (np. klawisz spacji) w historyjkach. - Wyjaśniam działanie wybranego bloku w prostym programie.	- Tworzę programy z pętlami (iteracja) oraz prostymi warunkami. - Zapisuję programy reagujące na ruch i interakcję z użytkownikiem. - Testuję program na komputerze i samodzielnie usuwam błędy.	- Projektuję i programuję rozbudowaną historyjkę lub grę z wieloma skryptami, zmiennymi, warunkami i pętlami. - Synchronizuję pracę wielu obiektów za pomocą komunikatów. - Objaśniam przebieg działania i logicznie uzasadniam strukturę kodu.	- Projektuję od podstaw i tworzę w pełni funkcjonalne, interaktywne gry lub symulacje. - Stosuję zaawansowane techniki debugowania i optymalizacji kodu programistycznego.
Aplikacje użytkowe i praca w chmurze	- Uruchamiam edytor tekstu oraz grafiki i zapisuję pliki lokalnie. - Rysuję proste kształty w programie graficznym. - Wprowadzam proste dane liczbowe i tekstowe do gotowej tabeli w arkuszu.	- Tworzę rysunki z użyciem różnych narzędzi, przekształcam je i dodaję napisy. - Formatuję tekst: dobieram czcionkę, akapity, wstawiam grafiki. - Wykonuję proste obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym (np. suma, średnia). - Tworzę prezentację z tekstem i grafiką z szablonu. - Organizuję pliki w folderach lokalnie lub w chmurze.	- Tworzę złożone kompozycje graficzne o określonym przeznaczeniu. - Opracowuję estetyczny tekst z tabelami, listami numerowanymi i punktowanymi. - Tworzę arkusz kalkulacyjny, formuły matematyczne i dobieram wykresy do danych. - Projektuję autorską, spójną prezentację z animacjami i przejściami slajdów.	- Opracowuję zaawansowane i spójne estetycznie dokumenty (plakaty, sprawozdania). - Stosuję arkusz kalkulacyjny do rozwiązywania problemów (np. budżet klasy) z formułami i interpretacją wykresów. - Tworzę prezentację dostosowaną do celu i odbiorców. - Sprawnie zarządzam plikami i uprawnieniami do folderów w chmurze.	- Tworzę profesjonalne publikacje cyfrowe, integrując dane z edytora, arkusza i prezentacji. - Wykonuję wieloetapowe, zautomatyzowane analizy danych w arkuszu z wyodrębnieniem wniosków.
Współpraca i komunikacja cyfrowa	- Loguję się do wirtualnego środowiska lub szkolnej platformy. - Wskazuję korzyści z pracy grupowej przy użyciu komputera.	- Komunikuję się za pomocą poczty elektronicznej lub forum. - Uczestniczę jako członek zespołu w realizacji prostego zadania. - Wymieniam przykłady zawodów wykorzystujących informatykę.	- Współpracuję w chmurze nad wspólnym dokumentem lub prezentacją. - Identyfikuję korzyści i wyzwania płynące z pracy zespołowej online. - Dobieram odpowiednie cyfrowe kanały komunikacji dla grupy.	- Aktywnie współtworzę projekty zespołowe, zarządzając przydzielonymi mi obszarem. - Charakteryzuję szczegółowo nowoczesne zawody wymagające kompetencji cyfrowych. - Respektuję zasady równości dostępu do technologii i pomagam innym.	- Koordinuję i zarządzam wirtualnymi projektami zespołowymi, planując harmonogram i zadania. - Wdrażam i oceniam efektywność nowych cyfrowych narzędzi współpracy.
Cyberbezpieczeństwo i etyka cyfrowa	- Wskazuję podstawowe zasady higieny i bezpieczeństwa pracy z komputerem (BHP). - Wymieniam podstawowe zagrożenia sieciowe.	- Stosuję zasady netykiety w codziennej komunikacji online. - Wyjaśniam pojęcie prywatności i chronię swoje hasła oraz dane osobowe.	- Przebiegam praw autorskich, poprawnie wskazując źródła wykorzystywanych materiałów. - Tworzę silne hasła i świadomie zarządzam prywatnością. - Oceniam zachowania w sieci pod kątem etycznym i społecznym.	- Krytycznie oceniam wiarygodność informacji i ich źródła znalezione w sieci. - Szczegółowo omawiam zasady legalności oprogramowania i rodzaje licencji.	- Tworzę dla społeczności szkolnej autorskie kodeksy bezpiecznego zachowania w sieci. - Analizuję i demaskuję mechanizmy manipulacji oraz dezinformacji w sieci.

h.l.

		• Opisać proste metody unikania zagrożeń (np. wirusy, podejrzane maile).		• Wskazać procedury reagowania na cyberprzemoc i wyłudzenie danych.	
--	--	--	--	---	--

Zasady oceniania na lekcjach informatyki w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie szkoły.

2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:

- ❖ aktywność na lekcji,
- ❖ odpowiedź ustna,
- ❖ praca pisemna,
- ❖ zadania praktyczne wykonywane przy komputerze,
- ❖ ćwiczenia i zadania z wykorzystaniem programów komputerowych,
- ❖ quiz interaktywny,
- ❖ projekt indywidualny lub grupowy,
- ❖ praca z wykorzystaniem narzędzi i zasobów internetowych,
- ❖ aktywność pozalekcyjna związana z informatyką.

3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 Statutu szkoły, obejmuje:

- przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (materiały edukacyjne, instrukcje, ćwiczenia i zadania do wykonania lub wklejenia do zeszytu),
- raporty przeprowadzonych quizów i ćwiczeń na platformach edukacyjnych,
- wykonane przez ucznia prace i projekty informatyczne,
- zapisane lub wydrukowane efekty pracy ucznia,
- prezentacje multimedialne i inne materiały przygotowane przez ucznia.

4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:

- ☐ zawsze był przygotowany do zajęć,
- ☐ aktywnie uczestniczył w zajęciach,
- ☐ systematycznie wykonywał zadania praktyczne,
- ☐ samodzielnie wykonywał powierzone zadania,
- ☐ wykonał dodatkowe zadanie przydzielone przez nauczyciela.

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE

MUZYKA

KLASA V

Szkoła Podstawowa
im. Jana Brzechwy w Radawnicy

Obszar	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
I. Śpiew	- Wykonuje fragmenty hymnu państwowego w zespole z pomocą nauczyciela. - Podcjuje próby śpiewu ze słuchu prostych piosenek w zespole. - Recytuje proste teksty i „rapowanki” z pomocą.	- Śpiewa z pamięci hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego” z zachowaniem właściwej postawy. - Śpiewa ze słuchu w zespole wybrane piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, ludowego i patriotycznego. - Wykonuje proste ćwiczenia oddechowe i dykcyjne według instrukcji.	- Śpiewa solo lub w zespole utwory wokalne ze słuchu lub z nut, z pamięci lub z zapisu nutowego. - Śpiewa kanony oraz wykonuje rytmiczne recytacje i „rapowanki”. - Dbą o prawidłową postawę i zasady higieny głosu podczas śpiewu.	- Śpiewa świadomie i poprawnie pod względem intonacji, dykcji, emisji i interpretacji emocjonalnej. - Tworzy wokalne sygnały dźwiękowe i proste struktury melodyczne.	- Improwizuje wokalnie oraz samodzielnie aranżuje wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad. - Tworzy wokalne dwugłosy (burdon, ostinato, głos towarzyszący) oraz kompozycje onomatopieczne (ilustracje dźwiękowe) do tekstów/obrazów.
II. Gra na instrumentach	- Wskazuje i nazywa podstawowe instrumenty muzyczne (perkusyjne, melodyczne). - Odtwarza gestodźwiękami lub pojedynczymi dźwiękami proste rytmy z pomocą.	- Odtwarza gestodźwiękami oraz na instrumentach perkusyjnych zadane schematy rytmiczne. - Gra na wybranym instrumencie melodycznym (np. flet, dzwonki, kcyboard)	- Gra na instrumentach perkusyjnych i melodycznych solo lub w zespole - akompaniamenty oraz partie melodyczne. - Prawidłowo gra na instrumencie melodycznym	- Phylnie i sprawnie odczytuje oraz realizuje na instrumencie zapis nutowy, dbając o dynamikę, tempo i artykulację. - Tworzy proste struktury rytmiczne oraz	- Tworzy własne opracowania instrumentalne oraz ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów i obrazów. - Improwizuje i tworzy swobodne wypowiedzi muzyczne z

Obszar	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
		proste melodie z nut lub ze słuchu z pomocą.	instrumentalną wersję „Ody do radości”.	swobodny akompaniament.	wykorzystaniem instrumentów gotowych lub samodzielnie skonstruowanych.
III. Ruch przy muzyce i taniec	Odtwarza proste ruchy, gesty i kroki przy muzyce z pomocą nauczyciela.	- Odtwarza ruchem i gestem zadane schematy rytmiczne. - Wykonuje podstawowe kroki wybranego polskiego tańca narodowego lub ludowego.	Wykonuje kroki, figury i układy taneczne polskich tańców narodowych (polonez, krakowiak, kujawiak), tańców regionalnych oraz tańców narodów świata.	Prezenuje układy taneczne z wyrazem, precyzją oraz zachowaniem właściwego rytmu, tempa i charakteru tańca.	Tworzy autorskie układy ruchowo-taneczne oraz zaimprovizowane ilustracje ruchowe do słuchanych utworów muzycznych.
IV. Słuchanie i percepcja muzyki	- Słucha prezentowanych dzieł muzycznych. - Wskazuje i nazywa podstawowy aparat wykonawczy lub rodzaje głosów.	- Rozpoznaje ze słuchu brzmienie głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) oraz podstawowych instrumentów muzycznych. - Rozpoznaje ze słuchu podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo, wariacje).	- Rozpoznaje ze słuchu aparaty wykonawcze (solista, chór, orkiestra, zespół kameralny itp.), rodzaje muzyki oraz cechy polskich tańców narodowych. - Odzwierciedla cechy i emocje słuchanej muzyki w formie graficznej, plastycznej lub pisemnej.	- Rozpoznaje i analizuje elementy dzieła muzycznego (rytm, melodia, harmonia, agogika, dynamika, artykulacja, kolorystyka) oraz fakturę utworów. - Umiejszcza słuchane dzieła w odpowiednich epokach historyczno-muzycznych.	- Wykazuje się dojrzałą postawą odbiorcy sztuki; dokonuje szczegółowej analizy porównawczej dzieł reprezentujących różne epoki i style (np. pop, rock, jazz, folk, klasyka). - Samodzielnie i krytycznie ocenia muzykę oraz formułuje uzasadnione wypowiedzi

Obszar	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
V. Język muzyki i wiedza o kulturze	- Wskazuje elementarne oznaczenia w notacji muzycznej (pięciolinia, klucz, podstawowe nuty i pauzy). - Wymienia nazwy niektórych epok, kompozytorów lub lokalnych instytucji kultury.	- Odczytuje i nazywa wysokość dźwięków na pięciolinii oraz różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz. - Rozpoznaje podstawowe oznaczenia dynamiczne, agogiczne i skróty pisowni muzycznej. - Porządkuje chronologicznie znanych kompozytorów i epoki muzyczne.	- Zna i stosuje w praktyce pojęcia muzyczne, skróty pisowni (repetycja, volty, da capo al fine) oraz zasady zachowania w obiektach kultury i na koncertach. - Klasyfikuje instrumenty (ze względu na źródło dźwięku) oraz rodzaje muzyki (wokalna, instrumentalna, ludowa, rozrywkowa itp.).	- Charakteryzuje epoki historyczno-muzyczne, formy muzyczne (opera, balet, musical, symfonia) oraz przypisuje do nich twórców. - Posługuje się w praktyce tabulaturą, taitażacją i fonogscystką. - Sprawnie wyszukuje informacje o muzyce w źródłach drukowanych i cyfrowych.	- Tworzy, odtwarza i edytuje muzykę przy użyciu technologii informacyjnych oraz specjalistycznego oprogramowania. - Tworzy projekty edukacyjne, przygotowuje portfolio muzyczne i aktywnie angażuje się w kreowanie życia kulturalnego szkoły.
					z użyciem bogatego języka pojęciowego.

M. Paweł

Zasady oceniania na lekcjach muzyki w klasach IV-VII

5. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
6. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji,
 - odpowiedź ustna,
 - śpiew i rytm,
 - praca pisemna,
 - projekt,
 - udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.
7. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (materiały edukacyjne, zadania do wklejenia do zeszytu).
8. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - aktywne uczestnictwo w zajęciach,
 - zawsze był przygotowany,
 - prowadził zeszyt przedmiotowy,
 - wykazywał inicjatywę w sprawie poprawy swoich ocen jeśli była taka potrzeba.

Podpis nauczyciela

B. Kuczek

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PLASTYKA

KLASA V

Szkoła Podstawowa
im. Jana Brzechwy w Radawnicy

OBSZAR / KATEGORIA	DOPUSZCZAJĄCA (2)	DOSTATECZNA (3)	DOBRA (4)	BARDZO DOBRA (5)	CELUJĄCA (6)
I. Język plastyki i środki wyrazu <i>(dziedziny sztuki, podstawowe środki wyrazu, barwy i ich własności, walor i światłocień)</i>	• Rozpoznaje i nazywa podstawowe środki wyrazu (linia, plama, barwa, kształt). • Wskazuje tradycyjne dziedziny sztuk plastycznych (malarstwo, rzeźba, rysunek, architektura). • Rozróżnia barwy podstawowe, pochodne oraz ciepłe i zimne.	• Wyjaśnia znaczenie pojęć: gama barw, koło barw, walor barwy, temperatura barwy. • Charakteryzuje środki wyrazu (faktura, plama, linia) zastosowane we własnych pracach. • Rozróżnia rzemiosło artystyczne od sztuki użytkowej.	• Stosuje świadomie walor barwy i kontrasty barwne (temperaturowe, dopełnieniowe, walorowe) w pracach malarskich. • Wykorzystuje zróżnicowaną linię, plamę i fakturę w celu wyrażenia nastroju i emocji. • Opisuje i rozróżnia współczesne formy wypowiedzi (happening, performance, assemblaż, sztuka nowych mediów).	• Analizuje i interpretuje funkcję środków wyrazu plastycznego we własnych pracach oraz w dziełach mistrzów. • Samodzielnie tworzy transpozycje natury, eksperymentując z gamą barwną w malarstwie z wyobraźni. • Porównuje cechy języka plastycznego różnych dyscyplin i form współczesnych.	• Tworzy autorskie, nowatorskie prace plastyczne z wybitnym wyczuciem gamy barwnej, waloru i światłocienia. • Formułuje samodzielnie i merytorycznie uzasadnione oceny estetyczne na temat języka wypowiedzi artystycznej innych twórców.
II. Kompozycja i iluzja przestrzeni <i>(rodzaje kompozycji, proporcje elementów, perspektywy i sposoby uzyskiwania głębi)</i>	• Rozróżnia kompozycję płaską od przestrzennej. • Rozpoznaje podstawowe układy kompozycyjne (rytmiczne, symetryczne) na płaszczyźnie. • Wskazuje perspektywę rzędowną lub kulisową jako	• Tworzy proste kompozycje otwarte, zamknięte, statyczne i dynamiczne na płaszczyźnie. • Wyjaśnia zasady uzyskiwania iluzji przestrzeni w rysunku i malarstwie. • Rozpoznaje rodzaje perspektyw (np. aksonometryczna,	• Ustala właściwe proporcje elementów w kompozycjach, odpowiednio równoważąc kształty i formy. • Świadomie stosuje perspektywę barwną, powietrzną lub kulisową w celu uzyskania głębi przestrzennej.	• Konstruuje skomplikowane i zrównoważone kompozycje wieloelementowe z wyobraźni oraz z obserwacji. • Świadomie stosuje perspektywę zbliżoną (linearną) i światłocien w rysunkowym studium z natury.	• Projektuje i realizuje oryginalne, wielowymiarowe układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni. • Swobodnie i twórczo łączy różne rodzaje perspektyw (w tym niekonwencjonalne skróty), uzyskując unikalne efekty głębi.

	najprostsze sposoby pokazania głębi.	barwna, powietrzna, zbieżna) w dziełach sztuki.	Wykorzystuje światłości do modelowania brył trójwymiarowych na płaszczyźnie.	Analizuje strukturę kompozycyjną dzieł mistrzów i zjawisk w przyrodzie.	
III. Ekspresja twórcza i techniki warsztatowe <i>(tradycyjne techniki rysunkowe, malarskie, rzeźbiarskie, studium z natury i ekspresja emocjonalna)</i>	- Wykonuje proste, schematyczne prace rysunkowe i malarskie na płaszczyźnie. - Podjęcie próby rzeźbienia (lepienia w plastelinie, glinie lub masach plastycznych). - Rozpoznaje podstawowe gatunki plastyczne (portret, pejzaż, martwa natura).	- Wyraża emocje i nastroje w pracach plastycznych inspirowanych muzyką, literaturą lub zjawiskami natury. - Modeluje proste bryły i reliefy z powszechnie dostępnych materiałów rzeźbiarskich. - Różni tematykę dzieł (sceny: rodzajowa, historyczna, mitologiczna, batalistyczna, abstrakcja, fantastyka).	- Dobiera i stosuje techniki plastyczne (np. akwarela, tempera, rysunek węglem, pastel, relief) zgodnie z ich właściwościami. - Wykonuje rysunkowe studium prostych przedmiotów lub martwej natury, starając się zachować proporcje. - Tworzy prace będące twórczą i osobistą interpretacją obserwowanych motywów.	- Wykazuje się wybitną inwencją twórczą i oryginalnością w tworzeniu dzieł rysunkowych, malarskich lub rzeźbiarskich. - Samodzielnie opracowuje nowe, niestandardowe rozwiązania warsztatowe, realizując prace o wysokich walorach estetycznych.	
IV. Projektowanie użytkowe i nowe media <i>(grafika użytkowa, reklama, formy dekoracyjne, teatr plastyczny, fotografia i grafika komputerowa)</i>	- Wykonuje proste formy użytkowe lub ozdobne (np. kartki, maski) według dokładnego wzoru i instrukcji. - Tworzy nieskomplikowane rysunki w podstawowych programach graficznych	- Projektuje proste graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka książki, plakat) z czytelnym tekstem. - Tworzy estetyczne aranżacje przestrzenne i dekoracje (np. kompozycja stołu, dekoracja kwiatowa).	- Projektuje plakaty, logotypy, ulotki z zachowaniem zasad kompozycji typograficznej i czytelności przekazu reklamowego. - Projektuje i buduje makiety architektoniczne lub formy scenograficzne	- Opracowuje kompleksowe projekty grafiki użytkowej (np. plakat społeczny, identyfikacja wizualna klasy) o wysokim stopniu estetyki. - Aktywnie współtworzy teatr plastyczny (animacja form, opracowanie	- Inicjuje, projektuje i realizuje unikalne, zaawansowane projekty z zakresu nowych mediów (np. interaktywne instalacje, animacja 3D). - Projektuje i koordynuje powstawanie scenografii i oprawy

	przy pomocy nauczyciela. • Współpracuje w grupie przy prostych zadaniach dekoratorskich.	• Samodzielnie wykonuje zdjęcia cyfrowe ze świadomym doborem kadru.	indywidualnie lub w zespole. • Wykorzystuje programy komputerowe do edycji zdjęć, tworzenia kolaży cyfrowych lub prostych grafik komputerowych.	światłem i dźwiękiem) lub filmy animowane. • Sprawnie posługuje się programami graficznymi do tworzenia złożonych kompozycji cyfrowych.	plastyczności do dużych uroczystości i wydarzeń szkolnych.
V. Kultura plastyczna, dziedzictwo i etyka <i>(zabytki regionalne i narodowe, muzea, style w sztuce, prawa autorskie, plagiat i ochrona wizerunku)</i>	• Wskazuje i nazywa najważniejsze zabytki i obiekty architektury w najbliższej okolicy. • Rozróżnia pojęcia: zabytek, muzeum, galeria sztuki. • Wie, że nie wolno kopiować cudzych prac bez zgody (rozumie pojęcie plagiatu).	• Wymienia twórców ludowych ze swojej 'małej ojczyzny' i wyjaśnia znaczenie pojęć: sztuka ludowa, etnografia. • Wskazuje najważniejsze muzea i dzieła kultury wizualnej w Polsce oraz ich twórców. • Wyjaśnia podstawowe zasady ochrony wizerunku i prawa autorskiego w odniesieniu do dzieł plastycznych.	• Rozpoznaje i charakteryzuje główne style w sztuce na wybranych przykładach (np. gotyk, renesans, barok, modernizm). • Wskazuje przełomowe dzieła sztuki światowej, omawiając ich znaczenie. • Konsekwentnie stosuje zasady etyki i prawa przy publikowaniu i prezentacji prac własnych oraz innych autorów.	• Charakteryzuje i porównuje style architektoniczne i kierunki w malarstwie na przestrzeni dziejów. • Wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie (np. Luwr, Muzeum Narodowe). • Świadomie analizuje i argumentuje potrzebę ochrony własności intelektualnej i unikania plagiatu w dobie cyfrowej.	• Wykazuje się rozległą wiedzą z zakresu historii sztuki wykraczającą poza program, samodzielnie interpretując dzieła w szerokich kontekstach. • Aktywnie angażując się w ochronę i promocję dziedzictwa regionalnego, regularnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych.

pecha paweł

Zasady oceniania na lekcjach plastyki w klasach IV-VII

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji,
 - czystość (w jakim stanie praca jest oddawana do oceny) i estetyka pracy,
 - w jakim stopniu praca jest wykonywana samodzielnie,
 - zgodność pracy z tematem lekcji.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - realizacje plastyczne wykonywane przez ucznia w ciągu roku szkolnego (są przechowywane w szkole).
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - aktywne uczestnictwo w zajęciach,
 - wykonywanie dodatkowych zadań związanych z przedmiotem,
 - samodzielne realizowanie ćwiczeń plastycznych,
 - wykazywał inicjatywę w sprawie poprawy swoich ocen jeśli była taka potrzeba.
 - udział w konkursach plastycznych.

Podpis nauczyciela

WYMAGANIA EDUKACYJNE

TECHNIKA

KLASA V

Szkoła Podstawowa
im. Jana Brzechwy w Radawnicy

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z TECHNIKI – KLASA 5

Obszar tematyczny	Ocena dopuszczająca (2)	Ocena dostateczna (3)	Ocena dobra (4)	Ocena bardzo dobra (5)	Ocena celująca (6)
Kultura pracy, BHP i materiałoznawstwo	- wskazują podstawowe regulacje porządkowe w pracowni technicznej; - wymieniam podstawowe piktogramy bezpieczeństwa i ostrzegawcze; - rozpoznają i nazywam materiały konstrukcyjne (drewno, papier, tworzywa sztuczne, metal).	- wyjaśniam znaczenie piktogramów oraz reguł BHP na stanowisku; - opisuję właściwości fizyczne i technologiczne poznanych materiałów konstrukcyjnych; - charakteryzuję przeznaczenie podstawowych przyborów i narzędzi.	- dbam o porządek i bezpieczeństwo organizując własne stanowisko pracy; - dobieram odpowiednie narzędzia oraz materiały konstrukcyjne zgodnie z ich przeznaczeniem; - stosuję zalecane metody konserwacji prostych materiałów.	- przewiduję i analizuję zagrożenia płynące z nieprawidłowego używania narzędzi i maszyn; - uzasadniam dobór określonych materiałów oraz ich zamienników, uwzględniając właściwości techniczne i koszty.	- samodzielnie oceniam stopień zużycia i sprawności narzędzi i urządzeń w pracowni; - projektuję autorski sposób zagospodarowania i racjonalnego gospodarowania różnorodnymi materiałami.
Dokumentacja techniczna i rysunek	- rozpoznają proste rysunki techniczne w podręczniku lub instrukcjach; - wskazują podstawowe przybory rysunkowe i ich funkcje; - odczytują podstawowe informacje i symbole z etykiet i opakowań.	- odróżniam rysunek wykonawczy od złożeńowego; - wyjaśniam podstawowe zasady rzutowania prostokątnego i aksjonometrycznego; - czytamy proste rysunki techniczne i szkice.	- wykonuję proste rysunki techniczne w postaci czytelnych szkiców odręcznych; - nanoszę podstawowe wymiary na szkic zgodnie z zasadami wymiarowania; - korzystam z instrukcji montażowej w formie rysunkowej.	- analizuję rysunki zawarte w instrukcjach obsługi oraz katalogach urządzeń domowych; - opracowuję i przygotowuję dokumentację rysunkową prostego przedmiotu w rzutach prostokątnych.	projektuję i wykonuję kompletną, czytelną dokumentację techniczną własnego modelu, stosując rzuty i dokładne wymiarowanie.
Wychowanie komunikacyjne i rowerzysta	- rozpoznają kluczowe znaki drogowe (pionowe i poziome) oraz sygnały świetlne; - wymieniam elementy podstawowej budowy roweru i jego obowiązkowe wyposażenie; - wskazują podstawowe elementy drogi.	- wyjaśniam zasady poruszania się pieszych i rowerzystów po drogach; - opisuję znaczenie obowiązkowego i zalecanego wyposażenia roweru dla bezpieczeństwa jazdy; - omawia zasady zachowania pasażera w środkach transportu.	- stosuję w praktyce i interpretuję zasady piechotnictwa przejazdu na typowych skrzyżowaniach; - przygotowuję rower do jazdy, kontrolując i regulując hamulce, oświetlenie i ciśnienie w kołach; - sprawnie jeżdżę rowerem.	- analizuję i oceniam sytuacje drogowe o podwyższonym stopniu trudności (np. skrzyżowania z ruchem okrężnym); - wyjaśniam sposób zachowania się w miejscu wypadku drogowego i potrafię wezwać pomoc.	- oceniam zachowania uczestników ruchu drogowego pod kątem etyki i bezpieczeństwa; - potrafię zaplanować i zorganizować bezpieczną i ekologiczną trasę wycieczki rowerowej.
Konstrukcje, mechatronika i ekologia	- wskazują przykłady urządzeń mechanicznych, elektrycznych i elektronicznych w domu; - wymieniam podstawowe sposoby segregowania odpadów w gospodarstwie domowym; - wskazują proste materiały z recyklingu.	- wyjaśniam na prostych przykładach zasadę działania połączeń rozłącznych i nierozłącznych; - opisuję podstawowe elementy prostego obwodu elektrycznego; - wyjaśniam znaczenie reguły prostej 6R.	- łączę elementy obwodu elektrycznego (bateria, przewody, żarówka, wyłącznik) według schematu; - wykonuję prosty model konstrukcyjny lub użytkowy z wykorzystaniem materiałów z recyklingu; - dobieram odpowiednie rodzaje obróbki.	- projektuję i buduję prosty model mechaniczny, elektryczny lub mechatroniczny według własnego planu; - analizuję cykl życia produktu technicznego oraz oceniam jego wpływ na środowisko i koszty.	- projektuję, buduję i usprawniam zaawansowane modele urządzeń konstrukcyjno-elektrycznych (np. zabawki ruchome); - oceniam ekologiczność i innowacyjność technologii.

W ocenie

Zasady oceniania na lekcjach techniki w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji,
 - estetyka prac technicznych,
 - w jakim stopniu praca jest wykonywana samodzielnie,
 - projekty,
 - odpowiedź ustna,
 - zgodność pracy z tematem lekcji.
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - realizacje techniczne wykonywane przez ucznia w ciągu roku szkolnego.
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - aktywne uczestnictwo w zajęciach,
 - wykonywanie dodatkowych zadań związanych z przedmiotem,
 - samodzielne realizowanie ćwiczeń technicznych,
 - wykazywał inicjatywę w sprawie poprawy swoich ocen jeśli była taka potrzeba.
 - udział w konkursach.

Podpis nauczyciela

M. Kuczek

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Brzechwy w Radawnicy
ul. Szkolna 2 77-400 Radawnica
tel./fax: 67 265 92 97

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII

W KLASIE V

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA BRZECCHWY W RADAWNICY

OSIĄGNIĘCIA UCZNIA					
OBSZAR KOMPETENCJI	2-DOPUSZCZAJĄCY	3-DOSTATECZNY	4-DOBRY	5-BARDZO DOBRY	6-CELUJĄCY
Poszukiwanie prawdy o Bogu i świecie	- wymienia argumenty przemawiające za istnieniem Boga - wskazuje, że w Biblii i w nauce istnieją różne opisy powstania świata - odróżnia posiadanie wolnej woli od braku odpowiedzialności - wymienia języki biblijne oraz podstawowy podział ksiąg w Piśmie Świętym	- wyjaśnia chrześcijańską odpowiedź na pytania o sens życia i źródła szczęścia - opisuje powstanie świata i człowieka na podstawie tekstów Księgi Rodzaju - wyjaśnia pojęcie wolnej woli człowieka jako daru Bożego - odszukuje wskazane fragmenty w Biblii, posługując się siglami (rozdział, werset)	- stosuje teksty biblijne do uzasadnienia, że człowiek (kobieta i mężczyzna) ma wyjątkową godność - wyjaśnia pojęcie “objawienie Boże” i wskazuje na Biblię jako jego zapis - porównuje biblijny opis stworzenia świata z teoriami naukowymi, dostrzegając ich odrębne cele - charakteryzuje czynniki wpływające na wiarygodność Pisma Świętego	- analizuje relację między wolną wolą człowieka a jego odpowiedzialnością za czyny - uzasadnia wartość wiary chrześcijańskiej w życiu młodego człowieka we współczesnym świecie - analizuje i omawia zagadnienie Opatrzności Bożej w kontekście zła i cierpienia na świecie	- ocenia i interpretuje różne współczesne światopoglądy w dialogu z wiarą chrześcijańską - projektuje i prezentuje krótką pracę (np. referat, prezentację) na temat zgodności wiary i nauki

Wiara i życie chrześcijan	• wymienia kluczowe postacie biblijne Starego Przymierza (Kain, Abel, Noe, Abraham, Mojżesz, Dawid) • wskazuje najważniejsze momenty publicznej działalności Jezusa (chrzest, Przemienienie, Eucharystia) • wymienia siedem sakramentów świętych ze szczególnym uwzględnieniem Eucharystii i Pokuty • wskazuje na postacie Maryi, apostołów i symbole Ducha Świętego	• streszcza wybrane przypowieści Jezusa (np. o siewcy, miłosiernym Samarytaninie, talentach) • opisuje wybrane cuda Jezusa (np. w Kanie, rozmnożenie chleba, uciszenie burzy) • wyjaśnia istotę sakramentu Pokuty i pojednania oraz wymienia jego warunki i przebieg • opisuje Boga jako patriarchę i wyzwolicieła na wybranych przykładach (Abraham, Mojżesz)	• charakteryzuje misję i działalność proroków Starego Testamentu (Izajasza, Jeremiasza, Jonasza) • wyjaśnia zapowiedzi mesjańskie obecne w pismach proroków • stosuje nauczanie Jezusa z przypowieści do oceny codziennych zachowań • wyjaśnia związek między męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Jezusa a życiem wiecznym chrześcijan	• analizuje epokę sędziów i królów, uzasadniając wierność Boga wobec Przymierza • uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum życia chrześcijańskiego • we wspólnocie Kościoła • analizuje rolę Maryi i Ducha Świętego w dziele zbawienia oraz w życiu współczesnego chrześcijanina	• samodzielnie analizuje i ocenia postawy wiary patriarchów, odnosząc je do dylematów dzisiejszej młodzieży • tworzy autorską inscenizację opartą na wybranej przypowieści ewangelicznej
---	---	---	--	---	---

Chrześcijanin wobec siebie i świata	- wymienia podstawowe zasady okazywania szacunku i życzliwości innym ludziom - wskazuje na negatywne skutki nałogów i uzależnień (telefon, komputer, nikotyna, alkohol) - wymienia konstruktywne zachowania i sposoby obrony w sytuacji doznawania lub bycia świadkiem przemocy - wskazuje proste przykłady troski o środowisko naturalne (ekologia)	- opisuje znaczenie wartości takich jak: miłość bliźniego, pracowitość, uczciwość i prawda - wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i nowych technologii komunikacyjnych - wskazuje konkretne osoby, instytucje i miejsca, gdzie można szukać pomocy w sytuacji przemocy - wyjaśnia ekologiczne obowiązki chrześcijanina wobec świata stworzonego	- podaje przykłady budowania właściwych relacji w rodzinie, szkole i grupie rówieśniczej - proponuje sposoby przeciwdziałania nałogom oraz uzależnieniom cyfrowym i behawioralnym - wyjaśnia sposoby pokonywania niechęci do nauki i radzenia sobie ze stresem/fobią szkolną - opisuje właściwy stosunek chrześcijanina do dóbr materialnych, ojczyzny i innych kultur	- uzasadnia na konkretnych przykładach konieczność szacunku dla ludzkiego życia i zdrowia - analizuje właściwe postawy chrześcijan wobec wyznawców innych religii i światopoglądów w duchu dialogu - identyfikuje swoje osobiste talenty oraz proponuje konkretny plan ich rozwoju	- samodzielnie analizuje etyczne aspekty zachowań w sieci i opracowuje dekalog kulturalnego internauty - projektuje i koordynuje klasową inicjatywę proekologiczną lub charytatywną wspierającą potrzebujących
---	---	--	---	--	---

Człowiek wobec chrześcijańskiego dziedzictwa kulturowego	• kojarzy postać Mieszka I i rok 966 z chrztem Polski • wskazuje postać św. Wojciecha jako pierwszego misjonarza i męczennika • rozpoznaje wybrane symbole chrześcijańskie oraz imiona świętych w literaturze dziecięcej	• opisuje okoliczności chrztu Mieszka I i chrystianizacji Polski • wyjaśnia znaczenie misji św. Wojciecha dla początków Kościoła w Polsce • opowiada o życiu wybranego świętego i wskazuje, jakie cechy warto od niego naśladować • identyfikuje katolickie media, wartościowe strony www, muzykę i filmy dedykowane młodzieży	• podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na kulturę materialną (zabytki, sztuka) i obyczaje w Polsce • wyjaśnia misyjny wymiar Kościoła dawniej (św. Wojciech) i współcześnie (pomoc misjom) • odszukuje i interpretuje proste wątki oraz symbole chrześcijańskie w literaturze i sztuce	• analizuje rolę chrześcijańskiego dziedzictwa w budowaniu tożsamości narodowej i europejskiej • ocenia wartość wychowawczą i merytoryczną chrześcijańskich filmów, muzyki i profili społecznościowych	• opracowuje przewodnik turystyczno-religijny o obiektach sakralnych i sanktuariach swojej okolicy • inicjuje szkolne wydarzenie upowszechniające kulturę chrześcijańską
Święta i tradycje katolickie	• wymienia okresy roku liturgicznego w Kościele katolickim • wymienia główne święta maryjne obchodzone w roku liturgicznym • wskazuje, na czym polega różnica między	• charakteryzuje krótko okresy liturgiczne (Adwent, Narodzenie, Wielki Post, Wielkanoc) • wyjaśnia pochodzenie, strukturę	• wyjaśnia znaczenie niedzieli jako dnia świętego dla chrześcijan i wskazuje motywy udziału we Mszy św. • wyjaśnia znaczenie i pochodzenie	• analizuje teologiczne i egzystencjalne znaczenie roku liturgicznego w życiu katolika • analizuje uroczystość	• samodzielnie interpretuje biblijne teksty źródłowe będące podstawą świąt i obrzędów liturgicznych • aktywnie włącza się i współorganizuje

	uroczystością Wszystkich Świętych, a Dniem Zadusznym	i znaczenie modlitwy różańcowej • opisuje katolickie tradycje i zwyczaje związane z Uroczystością Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym	poszczególnych świąt maryjnych • podaje przykłady tradycji i zwyczajów religijnych kulturowanych w społeczności lokalnej	Wszystkich Świętych jako wyraz powołania każdego chrześcijanina do pełni świętości	szkolne oraz parafialne nabożeństwa (np. różaniec, jasełka,
--	--	--	--	--	---

Pamięćka Studia

Zasady oceniania na lekcjach religii w klasie V

1. Wymagania edukacyjne, wynikające z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu, zostały opracowane na poszczególne oceny i znajdują się do wglądu w sekretariacie oraz na stronie internetowej szkoły.
2. Osiągnięcia i postępy edukacyjne uczniów będą sprawdzane w następujący sposób:
 - aktywność na lekcji
 - odpowiedź ustna
 - praca pisemna
 - quiz interaktywny
 - projekt
 - aktywność pozalekcyjna (schola, udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych)
3. Dokumentacja, o której mowa w § 38 *Statutu szkoły*, obejmuje:
 - przygotowane przez nauczyciela środki dydaktyczne (materiały edukacyjne, zadania do wklejenia do zeszytu)
 - prace plastyczne
 - raport przeprowadzonych quizów na platformie nearpod
4. Uczeń może otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną na podstawie umowy z nauczycielem, jeśli w trakcie roku szkolnego spełnił następujące warunki:
 - prowadził zeszyt
 - zawsze był przygotowany do zajęć
 - aktywnie uczestniczył w zajęciach
 - wykonał dodatkowe zadanie przydzielone przez nauczyciela

Podpis nauczyciela

Agnieszka Stulczyk